П'ятниця, 13 грудня 2002 року. № 237 (2988)

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Фото Валерія ЧЕРКАСА.

Опозиція знову заблокувала сесію

Ранкове і денне засідання 12 грудня

День у парламенті знову розпочався з блокування його роботи опозицією. Ще до відкриття пленарного засідання молодики, котрі представлялися соціалістами, порозвішували на балконі плакати із закликами «Повстань, Україно!», «Ні — державному заколоту» тощо. Фракції «Наша Україна» БЮТ, СПУ і КПУ почали вимагати не ставити повторно на голосування проекти постанов про звільнення Володимира Стельмаха з посади Голови Національного банку України та призначення на це крісло Сергія Тігіпка. Депутати Ігор Осташ («Наша Україна»), Анатолій Матвієнко (БЮТ) стверджували, що це питання знову внесено до порядку денного сесії з порушенням Регламенту, а Верховна Рада вже визначилася стосовно Нацбанку — не підтримавши минулого пленарного тижня зняття з посади його нинішнього голови. За словами заступника голови Регламентного комітету ВР Сергія Саса (БЮТ), комітет також вирішив, що це питання не повинно було знову з'являтися в порядку денному. Представники чотирьох опозиційних фракцій заблокували трибуну парламенту й стали кричати та грюкати.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У залізничників — день народження

Завтра виповнюється одинадцять років відтоді, як було утворено Державну адміністрацію залізничного транспорту України «Укрзалізниця». Сьогодні це одна з найдинамічніших і передових галузей економіки держави, яка задає тон у поступальному розвитку народногосподарського комплексу. У цьому може переконатися кожен громадянин, який користується послугами залізничників.

Учора у столичному Палаці «Україна» відбулися торжества з нагоди чергової річниці залізничної галузі. На ній ушанували кращих із кращих. Докладнішу розповідь про те, як залізничники відзначали свій день народження, читайте в суботньому випуску «Голосу України».

Працівникам залізничного транспорту України

Сердечно вітаю багатотисячний колектив залізничників з 11-річчям з дня створення залізничного транспорту України та його центрального органу управління — Укрзалізниці!

Наш народ високо цінує внесок працівників сталевих магістралей у становлення економічної незалежності України. І сьогодні, на відповідальному етапі суспільних перетворень, ваша плідна праця заслуговує найвищої поваги і вдячності. Залізничники демонструють взірець того, як слід дбати про зростання економічного потенціалу держави, поліпшення добробуту людей.

Верховна Рада України удосконаленням законодавства підтримуватиме прагнення Укрзалізниці підняти технічний та організаційний рівень залізничних перевезень до рівня, якого досягли найрозвиненіші держави.

Певен, що залізничники продовжуватимуть славні трудові традиції галузі, забезпечать українським залізницям належне місце в мережі залізничних сполучень Європи.

Щиро бажаю залізничникам міцного здоров'я, щастя і добробуту, нових досягнень у праці в ім'я України.

Володимир ЛИТВИН,
Голова Верховної Ради України.

ПЕРЕДПЛАТА-2003

Залишайтеся з «Голосом»!

3грн. 30коп. — вартість передплати «Голосу України» на місяць.

Увага! До цієї суми вже включено вартість доставки «Голосу» п'ять разів на тиждень і вартість самого приймання передплати у поштовому відділенні чи в листоноші.

Помножте вказану вартість на ту кількість місяців, що ви хочете одержувати газету, сплатіть поштовикам стільки і ні копійки більше. А саме:

9 грн. 90 коп. — на три місяці;
19 грн. 80 коп. — на півроку;
39 грн. 60 коп. — на рік.

І, як індивідуальний передплатник, матимете «Голос» п'ять разів на тиждень українською мовою чи російською.

Ставте на «Голос» і залишайтеся з «Голосом»!

Наші індекси — **40224 (український варіант),**
— 40223 (російський варіант).

Окремі умови передплати для підприємств та організацій — у Каталозі видань України на 2003 рік, **стор. 81.**

У НОМЕР

Запорука реальності і стимул для розвитку

Доходи Державного бюджету України на 2003 рік мають бути заплановані в обсязі, що приблизно на 10 відсотків перевищує рівень доходів державного бюджету нинішнього року, заявив Прем'єр-міністр Віктор Янукович на прес-конференції в Києві.

За його словами, ця умова є запорукою реальності бюджету і стимулом для прийняття законопроектів, які збільшували б дохідну частину держбюджету.

Водночас, наголосив В. Янукович, у разі прийняття таких законів можна буде оперативно вносити зміни до держбюджету, збільшуючи його розмір.

«Усі дії уряду й Верховної Ради, що підписали угоду про взаємну відповідальність, будуть спрямовані на те, щоб дохідну частину бюджету не знижувати, а збільшувати».

За прогнозами уряду, доходи держбюджету-2002 становитимуть трохи більш як 43 млрд. гривень, **повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна».**

Таке «зігрівання» призводить до замерзання

У Севастополі за три останні доби від переохолодження померли вісім осіб. Більшість загиблих були в нетверезому стані. За словами начальника УМВС України у Севастополі Миколи Ільїчова, щоб запобігти трагедіям, у місті збільшено кількість маршрутів міліцейських патрулів. Завдяки таким заходам лише за добу правоохоронці врятували життя, щонайменше десяти осіб, **інформує УНІАН.**

Міст, що роз'єднує інтереси

Мало не 80 мешканців села Стебне Звенигородського району Черкаської області захопили залізничний міст. У такий спосіб вони протестують проти його демонтажу.

Донедавна цей об'єкт належав Християнівській дистанції залізничних колій, а тепер перейшов у власність фірми з Миколаєва. За словами сільського голови Василя Піддубного, підприємці викупили міст за 12 тисяч гривень і збираються здати його на металобрухт. Що селянам не сподобалося, бо тільки завдяки мосту вони можуть з одного кінця села дістатися до другого через річку Гнилий Тікич, **передає for-ua. com.**

«Нас об'єднує слов'янське коріння, наша слов'янська цивілізація»,
— заявив в інтерв'ю «ГУ» Голова Державної Думи Росії Геннадій Селезньов напередодні свого офіційного візиту до України

7

Регіон: Рівненщина

8—9

В Одесі мешканці неопалюваних будинків на знак протесту перекривали Люстдорфську дорогу

Переконування переконаних

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Вечірнє засідання 11 грудня

На парламентських слуханнях на тему «Українська культура: стан та перспективи розвитку» були присутні, окрім народних депутатів та урядовців, начальники управлінь культури облдержадміністрацій та діячі культурно-мистецької сфери. Про стан культури можна було сказати коротко, що й зробив Володимир Литвин: ця сфера найуразливіша, для нас це надто очевидно, винні в цьому ми всі, тож давайте думати, що робити, й бажано, щоб ці слухання не перетворилися на переконування і так переконаних людей.

Лесь Танюк, голова профільного комітету ВР, наголосив у своїй доповіді, що обговорювана проблема — не галузева, а загальнодержавна. Вихід із глухого кута в тім, що всі установи й заклади культури слід визнати неприбутковими. Культура потребує реального дотування на розвиток, а не на утримання, бо нині в цій сфері коштів ледь вистачає на зарплату, а не на розвиток.

Юрій Богуцький, міністр культури: дбаємо, щоб за рік-два вийти на рівень стабілізації галузі, а вже потім можна думати про розвиток. На стабілізацію треба 1 мільярд гривень, на розвиток — удвоє більше (тим часом на 2003-й, який оголошено в Україні Роком культури, передбачено на потреби галузі 209,2 мільйона гривень — на 19,4 мільйона менше, ніж нинішнього). Але дбати в перспективі треба саме про розвиток, інакше наша культура втратить конкурентоспроможність навіть у себе вдома. Частка товарів вітчизняної культури на нашому ринку вже тепер становить менш як десять відсотків.

В обговоренні доповідей аудиторія розділилася: більшість говорила про асигнування і про те, як їх вибити у байдужої держави, приправляючи свої промови риторикою, іноді дуже талановитою. Траплялись навіть блискучі афористичні фрази, як-от у народного депутата Івана Бокия: «Цілком очевидно, що Рік культури — це спектакль, але ж хоч би цей спектакль був хороший!»

Вочевидь менше було тих, хто говорив не про гроші для культури, а про саму культуру — як про капітал і самодостатню національну цінність та тенденції її розвитку. Або принаймні говорив про проблеми й ті ж таки гроші предметно, без надміру ораторського пафосу. Прикметно, що навіть кільком парламентаріям, котрих нібито «сама служба зобов'язує» до ораторства, вдалось утриматися від зайвої риторики. Маю на увазі Михайла Косіва, Петра Толочка, Станіслава Ніколаєнка. Дехто з гостей теж міг цим похвалитися: директор Центру сучасного мистецтва з Івано-Франківська Ігор Панчишин, заступник гендиректора Національного центру імені Довженка Сергій Тримбач, академік Іван Дзюба (якому, втім, регламент не дозволив договорити до кінця).

Трапився і один вельми симптоматичний момент. Коли вийшла до трибуни Олександра Коваль, президент львівського Форуму видавців, і сказала, що від імені Форуму вона відмовляється від бюджетного фінансування книговидавничої сфери, бо дотації є наркотиком, який позбавляє видавця ринкового нюху, — в залі залягла мертва тиша. І сталося це незадовго до закінчення слухань, коли реакції присутніх помітно притупилися. Але це було почуто! А от те, що трапилось потім, вражає ще більше: зал оговтався і почав вдавати, що його це не стосується! Очевидно, таки сильніша звичка «просити на культуру», а не «робити культуру». От тобі й «переконування переконаних»...

...Підсумковий виступ віце-прем'єра Дмитра Табачника був жорсткий: 2003 рік не обіцяється медовим, якщо хочете чогось досягти у 2004-му, подавайте свої розрахунки не пізніше травня. Лесь Танюк після слухань зробив короткий висновок для «Голосу України»: «Користь від слухань хоча б у тім, що мистецька громадськість побачила своє місце на цьому ринку, чи, точніше, торговищі. Й переконалася, що слова нашого уряду розходяться з ділом. Рік культури — річ несерйозна, якщо це не забезпечено фінансово. І ми в третьому читанні закону про бюджет знову будемо про це говорити!»

Віталій ЖЕЖЕРА.

Опозиція знову заблокувала сесію

Ранкове і денне засідання 12 грудня

(Початок на 1-й стор.).

Представники чотирьох опозиційних фракцій заблокували трибуну президії парламенту й почали кричати та грюкати. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин був змушений оголосити 30-хвилинну перерву.

Під час перерви відбулася зустріч лідерів фракцій, однак до порозуміння вона також не призвела. І хоча в засіданні брали участь члени нового коаліційного уряду на чолі з Прем'єр-міністром Віктором Януковичем, до розгляду проектів законів депутати так і не приступали: представники чотирьох опозиційних фракцій — «нашоукраїнці», соціалісти, комуністи та «бютівці» — продовжували блокувати трибуну керівництва парламенту. А коли свої місця зайняли Голова ВР Володимир Литвин та його Перший заступник Геннадій Васильєв, опозиціонери з залу почали скандувати: «Регламент!». В. Литвин зазначив, що питання про Голову НБУ вже перебуває не в правовій площині, а набуло політичного забарвлення. Він погодився зі словами лідера «Нашої України» Віктора Ющенка, що це — «конфлікт інтересів». Глава парламенту вкотре закликав депутатів зайняти свої місця, але марно: опозиція блокувала трибуну, незважаючи навіть на бажання Володимира Стельмаха висловити свою думку. На вимогу вже «більшовицьких» фракцій — НДП і партій ППУ та «Трудова Україна» — В. Литвин оголосив чергову перерву.

Однак навіть більш як годинна перерва жодних зрушень у бік порозуміння також не принесла: навпаки, на балконі навіть відбулася бійка. Депутати-есдеки Григорій Суркіс, Володимир Рябіка, Володимир Заєць, Микола Песоцький та лідер «Народного вибору» Микола Гапочка зірвали протестні плакати, які опозиціонери порозвішували над сесійною залою. До них підбігли депутати з «Нашої України» і між Г. Суркісом та «нашоукраїнцями» С. Соболєвим та Т. Стецьківим зчинилася штурханина. На місце зірваного опозиціонери вивісили новий плакат «Ні приватизації НБУ».

Депутати-опозиціонери знову заблокували трибуну керівництва парламенту, а коли Голова Верховної Ради зайняв своє місце і зачитав повторне подання Президента України про звільнення Голови НБУ В. Стельмаха у зв'язку з поданою ним заявою, депутати з опозиційних фракцій почали виривати мікрофони, а Олександр Волков (фракція СДПУ (о) — їх обороняти. І знову Володимир Литвин оголосив чергову перерву, оскільки в таких умовах продовжувати сесію було неможливо.

У парламентських кулуарах ніхто не наважувався спрогнозувати, чим усе це може закінчитися. Лідери фракцій відстоювали кожен свою позицію, і кожен був переконаний у своїй правоті, хоча й усі називали події в парламенті «нормальною політичною боротьбою». Скажімо, лідер «Нашої України» Віктор Ющенко переконував, що Голова НБУ «виконує надфункцію, служить інтересам народу, бізнесу, державі, а тому не може належати до якоїсь партії та представляти інтереси певної політичної сили». Лідер фракції СДПУ (о) Леонід Кравчук відзначив, що опозиція діє не за Регламентом і не за чинним законодавством. Адже Володимир Стельмах подав письмову заяву про своє звільнення, на підставі якої Президент України зробив друге подання до Верховної Ради. Тепер парламент має проголосувати і визначитися: надати згоду на подання глави держави чи ні. У свою чергу, лідер депутатської групи «Демократичні ініціативи» Степан Гавриш заявив, що блокування роботи парламенту — це «не що інше, як політичний інструмент для нового інформаційного приводу бути поміченим». На його погляд, такі ситуації ще непокоїтимуть Верховну Раду, й уникнути їх до президентських виборів 2004 року буде неможливо.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Після перерви Голова Верховної Ради В. Литвин оголосив результати домовленостей лідерів фракцій: щоб у сесійній залі не було переможців і переможених, поставити на голосування дві пропозиції — проект постанови про звільнення В. Стельмаха з посади Голови НБУ та про відкладення розгляду цього питання. І яка пропозиція набере більшість голосів, так і буде. Водночас В. Литвин визнав, що основна проблема, яка зумовила протистояння в сесійній залі, не лише в питанні про Голову НБУ, а в перерозподілі парламентських комітетів — відповідний проект постанови ВР уже внесено народними депутатами. Однак жодну пропозицію так і не було поставлено на голосування, оскільки опозиція продовжувала блокувати трибуну й президію, скандуючи: «Регламент!». І Володимир Литвин закрив денне пленарне засідання.

Юліана ШЕВЧУК.

У НОМЕР

Леонід Кучма задоволений співробітництвом з КС

Політична реформа має завершитися змінами в Конституції. Таку думку висловив Президент України Леонід Кучма під час зустрічі з суддями Конституційного Суду.

Він зазначив, що в реформуванні політичного устрою держави вже «зроблено перший крок». Та лише на практиці можна буде переконатися, «чи правильно це, чи політична помилка». Водночас продовжувати жити за чинної політичної системи, на думку глави держави, «отже, заганяти болючі проблеми в глухий кут».

Президент України Леонід Кучма зазначив, що задоволений рівнем співробітництва глави держави і КС.

А Голова Конституційного Суду України Микола Селівон заявив про необхідність передбачити конституційно-правову відповідальність за невиконання рішень КС. За його словами, «гострі та складні» політичні питання вирішуються судом лише правовими засобами.

Він поінформував главу держави, що за час роботи КС отримано 404 конституційні подання, серед них від народних депутатів — 153, органів державної влади — 89, органів місцевого самоврядування — 84, Президента України — 48.

Захищати конкуренцію — спільне прагнення

У КОМІТЕТАХ ВР

Зовсім не випадково засідання Комітету ВР з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій цього разу відбулося в Антимонопольному комітеті України (АМКУ). По-перше, невдовзі парламент заслухає роботу цього відомства за минулий рік (за висловом народного депутата Володимира Черняка, вона і вкрай злободенна, і небезпечна, і важка). По-друге, нещодавно АМКУ відзначив своє дев'ятиліття, а його главу Олексія Костусєва удостоїли звання заслуженого економіста України.

Тож почали з поздоровлень, а звіт Олексія Костусєва показав, що без побажань на адресу його відомства не обійдеться і в проекті постанови, яку народні депутати пропонуватимуть схвалити у сесійній залі.

Звіт сподобався тим, що не тільки викривав порушників антимонопольного законодавства (було виявлено та усунено 1656 порушень, на 3,8 відсотка більше, ніж позаторік, до бюджетів усіх рівнів та потерпілим повернуто 33,2 мільйона гривень), а й містив конкретні пропозиції з подолання негативних тенденцій. І не деінде, а в соціальній сфері, якій торік тут приділяли найбільше уваги. Йшлося про наболіле, як-от комунальна сфера. За підтримки місцевих органів влади впродовж 2000—2002 років АМКУ зобов'язав комунальників перерахувати споживачам 650 мільйонів гривень, отриманих за незадовільно надані послуги. Діяльність комітету в цей період сприяла зростанню закупівельних цін на молоко і зниженню цін на хлібопродукти у більшості регіонів на 15—20 відсотків. До того ж з'ясувалося, що третина зловживань монопольним становищем — з вини органів влади.

Для народних депутатів не було несподіванкою, що найчастіше порушується базовий Закон України «Про природні монополії». На жаль, деякі з них власноруч регулюють ціни і тарифи на свої послуги, як, приміром, Укрзалізниця. Створення ж незалежних комісій для цієї мети (як передбачає чинне законодавство) щільно блокують у високих інстанціях. На запитання народного депутата Валентина Ландика до Олексія Костусєва, що можна протиставити проти цього, пролунало: «Закон». Депутати вже мали на руках конкретні законодавчі пропозиції, підготовлені в ході роботи у минулому році.

Вочевидь захищати конкурентне середовище — це спільне прагнення. Народний депутат Георгій Скудар згадав, що під час завезення на митну територію країни нової техніки деякі дослідні інститути спекулюють на правах інтелектуальної власності. Представники АМКУ, зі свого боку, розповіли, як під час оформлення закордонних паспортів органи правопорядку нав'язували громадянам і медичне страхування, і страхувальника. Прикладів не бракувало.

Голова парламентського Комітету з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій Станіслав Гуренко зауважив, що в недалекому минулому вся українська економіка була монополізована, тож створити конкурентне середовище водночас і скрізь неможливо. Але боротися за це варто. І додав: «Матеріально-технічне забезпечення нашого Антимонопольного комітету не рівня німецькому чи французькому. Тому, прийнявши звіт Олексія Костусєва до відома, слід виділити його відомству додаткові кошти в бюджеті».

Сергій ВЛАД.

Зник журналіст. І знову винні наркомани?

За фактом зникнення донецького журналіста Олександра Панича порушено кримінальну справу за статтею 115 КК України — умисне вбивство. Розслідування веде прокуратура Донецька.

Олександр Панич працював у тижневику «Донецкие новости» менеджером із продажу, потім став писати матеріали на економічні та медичні теми. Востаннє він з'являвся на роботі 28 жовтня. Панич попросив кілька вихідних днів, пояснивши це особистими обставинами. А 2 грудня дружина журналіста заявила у міліцію про його зникнення.

Як розповів на прес-конференції в середу прокурор Донецька Олександр Ольмезов, слідство відпрацьовує три версії зникнення журналіста: професійна діяльність, продаж ним квартири та те, що Панича «відвідували особи, пов'язані з уживанням наркотиків». Найімовірнішими, на думку прокурора, є останні дві версії. Минулого місяця Олександр Панич продав квартиру, а приблизно 16 листопада мав зустрітися з покупцями для остаточного розрахунку. За даними слідства, гроші за квартиру журналіст отримав повністю. І одразу пропав.

За словами Олександра Ольмезова, коло підозрюваних уже визначено, і зараз їх розшукують за межами області і навіть держави — у Росії. У квартирі журналіста виявлено килим із бурими плямами, схожими на кров, однак остаточний висновок — за експертами.

Головний редактор газети «Донецкие новости» Римма Філь заявила, що погроз на свою адресу після публікацій Олександр Панич не одержував, і попросила колег не пов'язувати його зникнення з професійною діяльністю. Газета має намір провести власне журналістське розслідування. Варто додати, що формально Панич на момент зникнення не був працівником редакції: його звільнили через тривалу відсутність. Однак головний редактор запевнила, що в газеті готові були прийняти журналіста знову, щойно б він з'явився.

Ліна КУЩ.

Фото УНІАН.

Головний редактор «Донецких новостей» Римма Філь (праворуч) під час прес-конференції.

Справу передано до суду

Кримінальну справу у зв'язку зі «справою Гонгадзе» колишнього прокурора Таращанського району Київської області Сергія Обозового та колишнього слідчого цієї самої прокуратури Сергія Бєлінського передано до Верховного Суду України. **Про це агентству «Інтерфакс-Україна» повідомили в прес-службі Генеральної прокуратури.**

Їх звинувачено у зловживанні службовим становищем, співучасті в злочині та службовій підробці під час розслідування кримінальної справи за фактом убивства журналіста Георгія Гонгадзе.

Адаптацію можна розпочинати

Президент України Леонід Кучма підписав Закон «Про концепцію загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського союзу», повідомила прес-секретар глави держави Олена Громницька. Концепція визначає основні завдання, принципи формування та виконання програми адаптації законодавства України до законодавства ЄС. Метою програми є створення умов для підготовки законодавчого поля для входження України до Євросоюзу.

Що стоїть за депутатським мандатом

Яким має бути статус депутатів Верховної Ради Криму? Це питання обговорили депутати кримського парламенту на слуханнях у Верховній Раді автономії в присутності представників з Києва і всіх представників кримської влади. Народні обранці мали визначитися, який із трьох альтернативних проектів закону «Про статус депутата ВР АРК» винести на свою грудневу сесію. Керівник робочої групи з підготовки законопроекту «Про статус депутата ВР АРК», заступник голови Верховної Ради Криму Василь Кисельов повідомив на прес-конференції, що це питання вже давно хвилює не тільки депутатський корпус Криму, а й усієї України, оскільки містить посягання на певні повноваження парламентаріїв, зокрема, їх недоторканність.

Закон АРК «Про статус депутата ВР АРК» було схвалено ще в 1994 році, але він утратив силу в звязку з прийняттям Конституції України. Тому нині потрібна нова редакція, яка визначила б правову і трудову захищеність кримських депутатів, уточнила їхні повноваження, як представників народу, скільки їх має працювати на постійній основі і скільки це коштуватиме. Шість років тому в кримській ВР було 68 депутатів, котрі працювали на постійній основі, нині так трудиться 15.

Учасники слухань — 73 депутати з групи «Стабільність», 11 — з «Процвітання в єдності» і 14 — незалежні, вважають, що таку можливість слід надати всім бажаючим. Однак остаточне рішення щодо законопроекту про статус кримських депутатів буде прийнято на сесії ВР АРК 18 грудня.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

ФОТОФАКТ

Дев'ять років тому під час виконання миротворчої місії ООН у Югославії загинув підполковник Віктор Сливний. Нещодавно вдові офіцера Надії Володимирівні та дітям — дочці Таїсії і синові Віктору — військовий комісар Миколаївської області Віктор Ковальов вручив медаль ООН.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

ОФІЦІЙНО

Постанова Верховної Ради України

Про внесення змін до календарного плану проведення другої сесії Верховної Ради України четвертого скликання

Верховна Рада України **постановляє**:

Внести зміни до календарного плану проведення другої сесії Верховної Ради України четвертого скликання, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 11 липня 2002 року, стосовно роботи парламенту в грудні 2002 року та в січні 2003 року, передбачивши проведення 16 грудня засідання Погоджувальної ради, 17 грудня — пленарних засідань, 18 грудня — пленарного засідання та роботи в комітетах, фракціях і групах, 19 і 20 грудня — пленарних засідань, а також з 8 по 10 січня 2003 року — роботи в комітетах, фракціях і групах.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ,
11 грудня 2002 року.
№ 331-IV.

ОФІЦІЙНО

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для розслідування діяльності Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення протягом 2000—2002 років

Відповідно до статті 89 Конституції України Верховна Рада України **постановляє**:

1. Утворити Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України для розслідування діяльності Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення протягом 2000—2002 років (далі — Тимчасова слідча комісія).

2. Тимчасовій слідчій комісії доручити:

а) дослідити ліцензійні справи Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення та документи телерадіоорганізацій, визнаних протягом 2000—2002 років переможцями конкурсів на отримання ліцензій на право створення і використання каналів мовлення та часу мовлення, законність ліцензування яких ставиться під сумнів суб'єктами інформаційних відносин;

б) вивчити обставини та наявність підстав для ухвалення Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення рішень щодо розподілу та використання радіочастотного ресурсу (зокрема в прикордонних зонах України);

в) перевірити достовірність інформації про факти зловживання членами Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення протягом 2000-2002 років, що висвітлювалися у засобах масової інформації;

г) проаналізувати діяльність колишнього голови Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення Холода Б. І., який продовжує розпоряджатися відповідними бюджетними асигнуваннями.

3. Запропонувати Генеральній прокуратурі України, Головному контрольно-ревізійному управлінню України, Міністерству внутрішніх справ України, Рахунковій палаті, Державній податковій адміністрації України розглянути питання щодо участі їх представників у роботі Тимчасової слідчої комісії.

4. Тимчасовій слідчій комісії проінформувати Верховну Раду України про результати своєї роботи та внести відповідні пропозиції до 15 грудня 2002 року.

5. Матеріально-технічне, інформаційне та організаційне забезпечення діяльності Тимчасової слідчої комісії покласти на Апарат Верховної Ради України.

6. Затвердити склад Тимчасової слідчої комісії згідно з додатком.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ
28 листопада 2002 року
№ 259-IV.

Додаток
до Постанови Верховної Ради України
від 28 листопада 2002 року № 259-IV

СКЛАД
Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для розслідування діяльності Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення протягом 2000—2002 років

ГРИНІВ Ігор Олексійович	- фракція «Наша Україна», голова Комісії
ГМИРЯ Сергій Петрович	- фракція Комуністичної партії України, заступник голови Комісії
ДОВГИЙ Станіслав Олексійович	- фракція політичних партій Промисловців і підприємців України та «Трудова Україна», заступник голови Комісії
АРТЕМЕНКО Юрій Анатолійович	- фракція «Наша Україна»
БОКИЙ Іван Сидорович	- фракція Соціалістичної партії України
ГОЛУБ Олександр Володимирович	- фракція Комуністичної партії України
КАФАРСЬКИЙ Володимир Іванович	- фракція Народно-демократичної партії
КЕНДЗЬОР Ярослав Михайлович	- фракція «Наша Україна»
МІШУРА Валерій Дмитрович	- фракція Комуністичної партії України
МУСІЯКА Віктор Лаврентійович	- позафракційний
ОЛЕКСІЮК Сергій Сергійович	- фракція «Наша Україна»
ПОПЛАВСЬКИЙ Михайло Михайлович	- фракція політичних партій Промисловців і підприємців України та «Трудова Україна»
ТАРАН (ТЕРЕН) Віктор Васильович	- фракція Блоку Юлії Тимошенко
ЧОРНОВІЛ Тарас В'ячеславович	- фракція «Наша Україна»

Постанова Верховної Ради України

Про інформацію Кабінету Міністрів України про хід реформування Збройних Сил України

Заслухавши й обговоривши інформацію Кабінету Міністрів України про хід реформування Збройних Сил України, Верховна Рада України відмічає: заходи щодо реформування і розвитку Збройних Сил України, що здійснюються, не повною мірою забезпечують вирішення головного завдання — створення мобільних, оптимальних за чисельністю, озброєних сучасною технікою і професійно підготовлених, всебічно забезпечених і не занадто обтяжливих для суспільства Збройних Сил України, здатних виконувати конституційний обов'язок — забезпечувати захист суверенітету і територіальної цілісності України, її недоторканність, дати відсіч можливому агресору. Рекомендації, схвалені Верховною Радою України за підсумками проведених у червні 1999 року парламентських слухань з питань реформування Збройних Сил України, Кабінетом Міністрів України не були виконані.

Недостатніми темпами вдосконалюється організаційна структура Збройних Сил України. Протягом останніх років на оборону спрямовується бюджетних асигнувань менше половини від мінімально необхідних потреб. До того ж і вони виділяються не в повному обсязі. Через це небезпечних масштабів набуває деградація військово-технічного потенціалу Збройних Сил України. Армія практично не одержує нових зразків бойової техніки і озброєння, хоча більша частина їх видів вичерпала технічний ресурс, що в найближчі 3—5 років може призвести до втрати Збройними Силами України боєздатності. Це тим більш неприпустимо тому, що вітчизняні науковці, конструктори, проектанти, колективи підприємств оборонно-промислового комплексу здатні створювати і виробляти найсучасніші літаки, бронетанкове, ракетно-артилерійське, навігаційне та інше озброєння, високоточну зброю, засоби протиповітряної оборони, управління і зв'язку.

Н е в и р і ш е н і с т ь багатьох соціальних проблем, передусім низький рівень грошового забезпечення, незабезпеченість житлом, незадовільні побутові умови значної частини громадян, які перебувають на службі у Збройних Силах України, членів їхніх сімей, прийняття Верховною Радою України ряду законів, видання Кабінетом Міністрів України нормативно-правових актів, якими — на порушення Конституції України — обмежуються чи скасовуються встановлені законами соціальні гарантії, намагання замінити їх так званою адресною допомогою негативно позначаються на престижності військової служби, спричиняють велику плинність офіцерських кадрів.

Знижується рівень освіти і фізичної підготовки нового армійського поповнення. Зростає захворюваність військовослужбовців строкової служби і офіцерського складу. Вкрай низьким є рівень грошового забезпечення військовослужбовців, які проходять службу за контрактом, що дискредитує контрактну систему комплектування Збройних Сил України.

Серйозну загрозу створює наявність у країні великої кількості боєприпасів, переробка і утилізація яких здійснюються недостатніми темпами.

Потрібні більш енергійні зусилля для реалізації надлишкових запасів військової техніки та озброєння, що має бути важливим джерелом надходження коштів для реалізації програм реформування і розвитку Збройних Сил України.

Вважаючи становище, в якому опинилися Збройні Сили України, таким, що потребує вжиття негайних і рішучих заходів з метою підвищення обороноздатності держави, Верховна Рада України **постановляє:**

1. Роботу Кабінету Міністрів України щодо реалізації програм реформування Збройних Сил України визнати незадовільною. Кабінету Міністрів України забезпечити належне виконання вимог Конституції України стосовно забезпечення обороноздатності і національної безпеки України, соціального захисту громадян України, які перебувають на службі у Збройних Силах України та в інших військових формуваннях, а також членів їхніх сімей.

2. З метою виправлення становища, що склалося у цій життєво важливій сфері, вважати за необхідне переглянути програми реформування і розвитку Збройних Сил України і всієї Воєнної організації держави з урахуванням кардинальних змін, які відбуваються у геополітичній обстановці, нових викликів і загроз, реального стану Збройних Сил України, необхідності забезпечення надійного захисту національних інтересів України, її безпеки і обороноздатності, маючи на увазі уточнити структуру, чисельність Збройних Сил України, інших військових формувань, строки їх скорочення, переходу на контрактну систему комплектування.

3. Кабінету Міністрів України:

у ході виконання Державного бюджету України на поточний і 2003 роки, при розробці проектів Державного бюджету України на наступні роки забезпечувати повне виконання вимог законодавства щодо фінансування потреб оборони, програм реформування і розвитку Збройних Сил України. Вжити заходів для більш ефективного використання можливостей поповнення коштів шляхом реалізації військової техніки, озброєнь, які випускаються підприємствами оборонно-промислового комплексу України, та надлишкового військового майна. Прискорити затвердження Державної програми розвитку озброєння та військової техніки, а також розробку Мобілізаційного плану України;

вжити вичерпних заходів щодо відновлення в повному обсязі незнижуваного запасу матеріальних засобів, необхідних для гарантованого забезпечення потреб оборони країни, належної бойової та мобілізаційної готовності військ (сил);

невідкладно розглянути питання стосовно використання військових містечок, баз, арсеналів, сховищ, ресурсів, які вивільняються в процесі реформування Збройних Сил України, вжити рішучих заходів щодо припинення фактів безгосподарності, розкрадання майна та забезпечення нормального функціонування систем життєзабезпечення у колишніх військових містечках.

4. Кабінету Міністрів України у двомісячний термін розглянути проблеми міст та інших населених пунктів, де дислокуються розформовувані в процесі реформування Збройних Сил України військові частини, і затвердити програму їх вирішення, маючи на увазі насамперед забезпечення роботою і житлом військовослужбовців, які звільняються з військової служби.

Про проведену роботу інформувати Верховну Раду України в січні і липні 2003 року.

5. Вважати найважливішими завданнями Кабінету Міністрів України реалізацію вимоги, закріпленої у статті 17 Конституції України, про те, що держава забезпечує соціальний захист громадян України, які перебувають на службі у Збройних Силах України та в інших військових формуваннях, а також членів їхніх сімей, забезпечення працевлаштування, соціальної та професійної адаптації військовослужбовців, які в процесі реформування звільняються з лав Збройних Сил України.

Верховна Рада України вважає неприпустимими будь-які спроби обмежити чи ліквідувати — на порушення Конституції України — встановлені законодавством соціальні гарантії для військовослужбовців, ветеранів війни і праці, воїнів-інтернаціоналістів, інших категорій громадян.

6. У зв'язку з переходом на контрактну систему комплектування Збройних Сил України Кабінету Міністрів України забезпечити широку, цілеспрямовану підготовку юнаків до виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни відповідно до Концепції допризовної підготовки і військово-патріотичного виховання молоді, затвердженої Указом Президента України від 25 жовтня 2002 року.

7. З питань, які згідно з Конституцією України потребують законодавчого врегулювання, Кабінету Міністрів України, Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони разом з іншими комітетами Верховної Ради України внести на розгляд Верховної Ради України відповідні пропозиції.

Вважати за доцільне прискорити прийняття Закону України про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави.

8. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
28 листопада 2002 року.
№ 277-IV.

Постанова Верховної Ради України

Про інформацію Кабінету Міністрів України про хід виконання вимог чинного законодавства та заходи, які вживаються Кабінетом Міністрів України, щодо посилення соціального захисту військовослужбовців, пенсіонерів Збройних Сил і ветеранів військової служби, членів їхніх сімей, поліпшення їх пенсійного, медичного, житлового, транспортного забезпечення

Заслухавши інформацію Кабінету Міністрів України із зазначених питань, Верховна Рада України **постановляє**:

1. Роботу Кабінету Міністрів України щодо забезпечення виконання вимог Конституції і законів України стосовно соціального захисту військовослужбовців, ветеранів військової служби, пенсіонерів Збройних Сил та членів їхніх сімей визнати незадовільною.

2. Верховна Рада України вважає неприпустимими, такими, що порушують Конституцію України, будь-які спроби звузити зміст чи обсяги існуючих прав, обмежити або скасувати встановлені чинним законодавством соціальні та правові гарантії для військовослужбовців, ветеранів військової служби, пенсіонерів Збройних Сил і вимагає від Кабінету Міністрів України негайно скасувати ухвалені ним та підвідомчими йому органами виконавчої влади нормативно-правові акти, які порушують вимоги Конституції України.

3. Керуючись положенням статті 17 Конституції України про те, що держава забезпечує соціальний захист громадян України, які перебувають на службі у Збройних Силах України та в інших військових формуваннях, а також членів їхніх сімей, Кабінету Міністрів України:

1) посилити вимогливість до органів виконавчої влади, їх керівників за вирішення всіх питань, пов'язаних із соціальним і правовим захистом військовослужбовців, ветеранів військової служби, пенсіонерів Збройних Сил та членів їхніх сімей;

2) забезпечувати в повному обсязі виділення передбачених Державним бюджетом України асигнувань на вирішення питань, пов'язаних із соціальним захистом військовослужбовців, ветеранів і пенсіонерів Збройних Сил, утриманням і розвитком соціальної сфери Збройних Сил України;

3) невідкладно вжити заходів для виконання міжнародних зобов'язань України та усунення дискримінації у пенсійному забезпеченні військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил СРСР, порівняно з пенсіонерами Збройних Сил України, а також диспропорцій, що утворилися у пенсійному забезпеченні військових пенсіонерів залежно від термінів їх звільнення із Збройних Сил України;

4) активізувати роботу по виконанню Комплексної програми забезпечення житлом військовослужбовців та членів їх сімей з метою зняття гостроти цієї проблеми протягом найближчих двох-трьох років;

5) забезпечити військовослужбовцям, ветеранам військової служби, пенсіонерам Збройних Сил компенсацію втрат від невиконання вимог частини другої статті 62 Закону України «Про Державний бюджет України на 2000 рік» стосовно відшкодування витрат на санаторно-курортне лікування, оплату житлово-комунальних послуг, електроенергії, газу і палива внаслідок зупинення дії встановлених законодавством пільг і соціальних гарантій;

6) забезпечити, як того вимагає Конституція України, доступність медичних послуг і надання безоплатної медичної допомоги військовослужбовцям, пенсіонерам Збройних Сил, ветеранам військової служби, членам їхніх сімей та фінансування медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних заходів. Вважати необхідним збереження в системі Міністерства оборони України військово-санаторних закладів, призначених для лікування та оздоровлення військовослужбовців, ветеранів і пенсіонерів Збройних Сил.

Звернутися до Президента України з проханням скасувати ухвалені рішення про передачу військових санаторіїв іншим відомствам;

7) в трьохмісячний термін подати Верховній Раді України пропозиції про прийняття нових законів та внесення змін до чинних законів з метою забезпечення реалізації конституційних прав і свобод, надійного соціального і правового захисту військовослужбовців, пенсіонерів Збройних Сил і ветеранів військової служби.

4. Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони разом з іншими комітетами Верховної Ради України, Секретаріатом Кабінету Міністрів України, Міністерством оборони України, іншими державними органами забезпечити своєчасну підготовку відповідних законопроектів до розгляду Верховною Радою України.

Верховна Рада України привертає увагу Кабінету Міністрів України, усіх державних органів до того, що незадовільне виконання вимог Конституції України, чинних законів стосовно соціального і правового захисту військовослужбовців, ветеранів і пенсіонерів Збройних Сил України створює соціальне напруження у військовому і ветеранському середовищі, спричиняє зниження престижу військової служби, авторитету професії захисника Вітчизни, негативно позначається на рівні боєздатності та боєготовності військ, обороноздатності і безпеки держави. Таке становище є неприпустимим і вимагає невідкладного виправлення.

5. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
28 листопада 2002 року.
№ 278-IV.

Державо, натисни на гальма!

ТОРГІВЛЯ

Ціноутворення на товари і послуги першої потреби — головний біль начальника Державної інспекції з контролю за цінами Мінекономіки в Одеській області ***Наталії НЕМОДРУК****.*

— Наталіє Павлівно, спостерігав учора в одному з магазинів за неприємною сценкою. Молодій матері з двома дітками не вистачило грошей на 200 грамів вареної ковбаси. «Відріжте, будь ласка, п`ятдесят грамів», — просила. «І куди я оті п`ятдесят грамів подіну?», — відмовлявся продавець. «Хочу ковбаски!» — просила дитина. І я зупинив жінку вже біля виходу з магазину... Чому все-таки ціни зростають навіть на варену ковбасу, не кажучи вже про делікатесні сорти?

— Ми спробували проаналізувати. Останнім часом, принаймні на Одещині, поголів`я великої рогатої худоби, свиней, овець почало зростати, а закупівельні ціни на живність — падати. Втім, відпускні ціни на ковбаси на переробних підприємствах справді залишилися старі, коли не зросли. «Ми не можемо працювати собі на збиток», — стверджують підприємці. Копнули глибше: рентабельність — за 30 відсотків: не збитки, а, скоріше, —надприбутки! А що торгівля? Там теж, особливо у великих гастрономах, рівень торговельної надбавки нерідко сягає 30 відсотків і більше. Звідси — й «кусючі» ціни для споживачів, доходи яких обмежено низькими зарплатами й пенсіями. А таких, самі знаєте, — більшість.

Принагідно нагадаю, ще два роки тому діяло розпорядження облдержадміністрації, яким рентабельність виробництва варених ковбас, як продукту масового попиту, обмежувалася для виробника десятьма відсотками від їхньої собівартості. Торговельна надбавка — 15 відсотками. Це здешевлювало продукт (у розрахунку за кілограм — десь на 3—4 гривні). Виробники й торгівля оскаржили оте розпорядження, бо юристи визнали його неправочинним. Хто виграв — зрозуміло. А програв споживач. Зняті з гальм ціни зростатимуть і надалі. Дійшло вже до 500 відсотків надбавки на завезення та реалізацію солі, на яку влітку й восени, (під час консервації і соління овочів) попит особливо великий. Виходить, що уже й сіль декому не по кишені.

— Що, наше законодавство ніяк не обмежує отакі надмірні апетити?

— А його, як такого, немає. Тобто Закон України «Про ціни та ціноутворення» начебто й чинний, але ж ухвалили його ще... 1990 року. Чи варто доводити, наскільки він застарів? Маємо й цілу низку інших, ухвалених пізніш, економічних законів, з якими отой, давній, «не стикується». Докорінно змінилися відтоді економічні, фінансові реалії, стосунки в ланцюжку «виробник—посередник—споживач». Чимало положень закону 1990 року просто не діє, їх важко чи й зовсім неможливо застосувати в нинішньому правовому полі. Зникла навіть низка понять, що фігурують у тому законі, і з`явилися нові, які ним не передбачені. Прагнемо, наприклад, відстежити плату чи збори за різні послуги, а нам не дають інформації, кажуть: «Знайдіть у законі, де плата й збори трактувалися б як ціна». Чи взяти формування собівартості продукції, від чого безпосередньо залежать ціни. Що сюди тільки не відносять! Навіть штрафні санкції за власну необачність чи й зловживання. А все потім перекладають на гаманець споживача.

Парадокс, але факт: коли в Конституції України перераховуються економічні функції держави, то на другому місці, після фінансової, зазначена саме цінова, а вже далі — податкова та інші. А закон про ціни й ціноутворення застарів. І це не тільки боляче б`є по споживачах, а й набагато звужує базу оподаткування, тобто підриває фінансово-економічне становище держави. Ось вам ілюстрація до цього: перевіряємо магазин — на цінниках прилавка одні ціни, а в облікових документах інші — нижчі, для податківців. Піймали, як то кажуть, на гарячому, та з власника, як з гуски вода.

Фото автора.

Бо наші контрольно-регулятивні можливості надміру обмежені. Скрізь чуємо: «То не ваша компетенція».

— Виходить, що системної цінової політики як такої, у нашій країні немає, контроль за цінами, ціноутворенням — відсутній.

— Системної політики — нема. Адже в країні навіть не існує єдиного органу ціноутворення, функцію цю розтягнуто по різних міністерствах і відомствах. Ось і грає кожен у свою сопілку, як заманеться. Тарифи на електроенергію для промислових підприємств, приміром, змінюються щомісяця — спробуй за таких умов якось означити перспективу; а тарифи на транспорті так між собою не стикуються, що навіть у рамках відомства ставлять підніжки одне одному.

— То чи не дарма хліб, даруйте, їсть ваша інспекція?

— Я так не вважаю. Проведення нашими фахівцями моніторингу цін на споживчому ринку дає змогу не тільки здійснювати оперативні дослідження цінової ситуації в регіоні, а й здебільшого контролювати формування цін і тарифів, зменшувати їх необґрунтоване зростання. А отже й запобігати обрахуванню споживачів. За матеріалами перевірок, здійснених за три квартали цього року, прийнято 305 рішень щодо застосування економічних, штрафних та фінансових санкцій на загальну суму понад 26,3 мільйона гривень. Вдалося запобігти обрахуванню споживачів на 510,7 тисячі грн. Повернули населенню 25,6 тисячі гривень. До 385 посадових осіб, з вини яких скоєно порушення, застосовано заходи адміністративного, дисциплінарного та матеріального впливу. Зокрема, на 374 особи накладено адміністративні штрафи на суму 63,4 тисячі гривень. Та знаєте, як це непросто? Адже такі стягнення — то прерогатива суду. Добре, що місцеві органи виконавчої влади й самоврядування нас усіляко підтримують.

— І на які порушення та зловживання натрапляєте?

— На транспорті, наприклад, законодавство з питань ціноутворення порушували 19 підприємств з 35 перевірених. Здебільшого — завищували розміри зборів і плати за послуги. У житлово-комунальній сфері зловживало 78 відсотків підприємств від загальної кількості перевірених: штрафні санкції сягнули близько 2,7 мільйона гривень. Житлово-комунальне підприємство «ЖЕО №1» Білгорода-Дністровського завищувало тарифи за послуги з утримання житла, Овідіопольське виробниче управління житлово-комунального господарства — довело рентабельність послуг населенню з вивезення побутових відходів аж до 70 відсотків. Таких прикладів чимало. Загалом у цій галузі попереджено обрахування споживачів на більш ніж 500 тисяч гривень, 25,6 тисячі гривень «хитруни» змушені були повернути споживачам. Хто зовсім втрачає совість, прагне нажитися на завищенні роздрібних цін на лікарські засоби, продукти дитячого харчування.

Такому безладдю, повторюю, було б легше покласти край, якби, з одного боку, законодавство привели у відповідність до реалій сьогодення, а з другого, — цінову політику передали в одні руки. В ідеалі — створили б у структурі центральних органів виконавчої влади відповідний Державний комітет. Розумію, що зараз це нереально. Є й інший, простіший, вихід: створити у структурі Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції департамент з формування цінової політики.

— Щоб вони так усе організували й урегулювали, що підприємцеві, бізнесмену й дихнути було важко?

— Ідеться, по-перше, про те, щоб такий департамент готував пропозиції щодо формування цінової політики, аналізував і прогнозував цінову ситуацію, а рішення приймати, звичайно, не йому, для того є парламент і уряд. По-друге, якщо на його пропозиції і впроваджуватимуть регулювання цін, то лише на окремі товари й послуги. На ті, що особливо «болять» споживачам, до того ж — на відповідні терміни, до розрядки, так би мовити, обстановки. Це потрібно, щоб приборкати монополістів, обмежити апетити надто пожадливих. І підтримати споживачів, яким сьогодні найважче. А нашому ціновому хаосу слід покласти край якнайскоріше. Виграють і споживачі, і держава загалом. Та й підприємництво, бізнес не постраждають — просто навчається ефективно працювати в межах хай і вільного, але цивілізованого ринку.

Розмову вів **Георгій ВОРОТНЮК.**

Одеса.

Афоризм до теми

Коли затягуєш ремінця, шлунок стає ближче до серця.

Домінік ОПОЛЬСЬКИЙ.

АКТУАЛЬНО

На одну сходинку ближче до людей

Хоч би як хто намагався переконати споживачів, що вони захищені, реальність свідчить про інше. Вітчизняні ринки рясніють неякісними товарами, в різноманітних фірмах намагаються обдурити клієнтів, а спокуслива реклама невпинно закликає витрусити кишені. Однак слід зазначити: за останні роки юридична обізнаність населення значно зросла. Це трохи ускладнює роботу фальсифікаторам. Та, попри все, в Головному київському міському управлінні у справах захисту прав споживачів, на жаль, часу на відпочинок немає.

Повноцінну діяльність закладу насамперед забезпечує належна законодавча база, переконаний голова Держспоживстандарту Леонід Школьник. Так, лише цьогоріч видано два укази Президента «Про заходи щодо посилення державного захисту прав споживачів» і «Про державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики» й прийнято Закон «Про внесення змін до Закону України «Про захист прав споживачів». Загалом, у цій царині нині діє понад 60 нормативних актів.

Водночас у Головному управлінні спостерігається закономірна тенденція — кількість заяв істотно збільшується. Лише нинішнього року їх надійшло вже понад три тисячі, а це майже на тисячу більше, ніж торік. Тож із жовтня громадську приймальню виділено в окремий підрозділ. На користь споживачів вирішується майже 80 відсотків скарг, а з початку року повернуто більш як 760 тисяч гривень за неякісні товари та послуги.

Днями в Головному київському міському управлінні у справах захисту прав споживачів відзначили перше десятиріччя. Згідно з розпорядженням Київської міської держадміністрації заклад було створено саме в грудні 1991 року. Однак його робота, схоже, лише сходинка до вершини — суспільства, в якому права споживачів захищені не лише на папері, а й на ділі.

Надія ГОРБАТЮК.

З ПОШТИ

Самогон продають майже легально

До редакції надходить чимало листів. Допомогти намагаємося кожному. Однак це послання адресоване не нам. Мешканець Четвертинівки Тростянецького району на Вінниччині через газету звертається до голови районної держадміністрації. Очевидно, проблеми, про які йдеться, тривожать не лише його, тож сподіваємося, керівництво прислухається до голосу народу.

Не раз переконувався в неналежній якості молочних продуктів, якими у нас торгують і з прилавків, і просто на кожному кроці. Коли звернувся до районної санстанції, мені пояснили, що для аналізу потрібно три літри маси, і направили в місто Ладижин. Мовляв, там є фахівці, які за це отримують зарплату. Виходить, що працівники в районі грошей не одержують і «працюють» на ентузіазмі. Можливо тому і не перевіряються ринок, магазини, численні кіоски? А тим часом на критому базарі, де продають м'ясо і молоко, вже давно нікого не здивуєш бродячими собаками та кішками... Окрім того, торгують розфасованими в пакети продуктами, обважують, пропонують прострочений товар. Мовчу вже про те, що продавці рахують гроші й відпускають харчі брудними руками, а в деяких кіосках площею два квадратні метри продається все, навіть самогон на розлив.

Петро РАК.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Автор вежі на Марсовому полі

ОСОБИСТОСТІ

«Ми, письменники, художники, скульптори, архітектори, пристрасні любителі досі недоторканої краси Парижа, протестуємо всіма силами нашої обуреної душі... Невже Париж скориться фантазії конструктора машин і цим назавжди безнадійно зганьбить себе? Для того, щоб зрозуміти нас, досить лише уявити собі хоча б на хвилину вищою мірою недоладну вежу, подібну на велетенську чорну фабричну трубу, що душить своєю варварською масою... всі наші приниженi та ображені пам'ятки, всю нашу архітектуру, що стала такою мініатюрною в цьому великому сновидінні».

Цю петицію підписали 300 діячів французької культури. Зокрема, Гі де Мопассан, Александр Дюма-син, Шарль Гуно, Поль Верлен, Шарль Гарньє. Якби міністр торгівлі Едуард Локруа прислухався до французької інтелігенції, то важко уявити, якими були б сучасні Марсові поля. Та хто прислуховується до інтелігенції? Локруа повернув листа з припискою: «Я прошу прийняти протест і зберегти лист. Він повинен фігурувати на вітринах виставки. Така вишукана і благородна проза, підписана іменами, відомими всьому світові, безперечно, приверне увагу публіки, а можливо, і здивує її».

Слова Локруа виявилися пророчими. Сучасники, безперечно, здивуються, коли дізнаються, що йдеться про... Ейфелеву вежу. Так вежу назвали самі парижани на честь її «батька» Гюстава Александра Ейфеля. Завтра ми можемо підняти келих за його 170-річчя.

Гюстав Александр народився в Діжоні. Його батько походив з родини піренейських ремісників, але ще в молодості пішов добровольцем до армії і в чині унтер-офіцера потрапив до Діжона. Мати Катрін-Мелані Монез — донька місцевого торговця деревиною.

У дитинстві Ейфель вирізнявся серед ровесників не геніальністю, а малим зростом. Та в 15 років він не тільки доріс до ровесників, а й переріс їх, тож кпини припинилися. А коли Ейфелю виповнилося 25, уже ніхто у Франції не наважився б кепкувати з нього. Молодий інженер-хімік став сенсацією серед інженерних кіл завдяки застосуванню пневматичних пристроїв під час спорудження залізничного мосту в Бордо.

Слід відзначити, що фортуна взагалі любила Ейфеля. В його житті було тільки дві великі неприємності. Перша — на початку кар'єри, друга — наприкінці. Щодо першої, то за п'ять років до свого успіху в Бордо Гюстав Ейфель намагався вступити до знаменитої Політехнічної школи і з тріском провалився на вступному іспиті. Щоправда, сумував недовго й того самого року вступив до Паризької центральної школи мистецтв і ремесел, хоч і не такої престижної, але не менш фахової.

Про останню невдачу французи не люблять згадувати. Ще б пак, легендарного Ейфеля зробили хлопчиком для биття і засудили на два роки ув'язнення за розтринькування грошей акціонерів. Саме Ейфелю першому запропонували розпочати спорудження шлюзів Панамського каналу. Але зібрані кошти пішли не на будівництво, а на хабарі. Чому винним зробили Ейфеля, котрий не мав жодного стосунку до фінансових справ, могли б розповісти його численні заздрісники, якби дожили до наших днів. Проте завтра ми святкуватимемо не їх день народження, а чоловіка, який протягом 18 років спорудив 17 мостів, 31 віадук, вокзали, банки, школи, театр, церкву, але для всього світу став відомий як автор вежі на Марсовому полі.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Фото Яни СТАДЛЬНОЇ.

Пам'ятник Ейфелю під його ж вежею.

ЧАСОПИС

Духовність і єдність вірменської громади — основна мета газети «Арагац»

Виповнилося вісім років з дня виходу у світ першого номера газети «Арагац» — вірменського додатку до «Голосу України» Заснування газети було приурочено до 200-ліття вірменської преси і третьої річниці Дня незалежності Республіки Вірменія.

Одним із першочергових завдань газети є згуртування вірменської громади в Україні. З огляду на це ми ставимо за мету збереження традицій нашого народу. Основою життя діаспори є збереження національних засад нашого життя. Сьогодні вірмено-українські відносини, окрім культурних, економічних, мають і міжнародне значення. Тому такої важливої ваги набуває факт видання газети двома державними мовами — вірменською і українською.

Довкола газети сформувався фахово зрілий, відданий справі колектив авторів. Завдяки їх зусиллям газета «Арагац» здобуває життя і дух, щоб, сягнувши читача, отримати відлуння в його серці.

Батьківщина, діаспора, школа, мова, історія, культура, політичне життя, література, листи дописувачів... Можна іще й іще продовжувати цей перелік проблем, що їх порушує на своїх сторінках газета.

Женя ЦЕРУНЯН,
головний редактор газети «Арагац».

«Арагац» чекає на своїх читачів!
Газету можна передплатити
в усіх відділеннях поштового зв'язку.
Передплатний індекс — 33757.

Мовою Гете — мовою діалогу

Фото Олега КОВАЛЯ.

Німецький культурний центр «Гете-інститут у Києві» — один із 128 таких інституцій, які базуються в 76 країнах світу. Він діє за дорученням міністерства закордонних справ Німеччини і є найбільшою організацією в галузі зовнішньої політики культури цієї країни. Завдання Гете-інституту полягає у сприянні обміну в галузі культури між Німеччиною та Україною, а також вивченні й викладанні німецької мови. Гете-інститут також пропонує українським читачам велику німецькомовну бібліотеку. Тому партнери Гете-інституту в Україні — театри, музеї, спілки митців, університети, школи й бібліотеки.

Недавно новим директором Гете-інституту призначено доктора Барбару Каульбах. З нею — інтерв'ю кореспондента «Голосу України».

— Пані Каульбах, розкажіть, будь ласка, трохи про себе.

— Я народилася в Брауншвейзі. Мій батько — філософ, професор університету. Здобула освіту в університетах Німеччини та в Парижі, навчалася на Тайвані: студіювала германістику, китайську та японську мови, а також філософію. Працювала в Гете-інститутах у Франції та Гонконзі, а потім очолювала їх у Геттінгені і протягом останніх чотирьох років — у Братиславі. Там вивчала словацьку мову, тому дещо розумію й українською. І хоч це не було моїм рішенням —приїхати до Києва, однак мені надзвичайно подобається й місто, і його щирі, приязні люди.

— У багатьох містах Німеччини є вулиці, назва яких така сама, як і ваше прізвище, — Каульбахштрассе. Маєте стосунок до цього?

— Так. Прізвище я успадкувала від предків — династії художників, які творили у XIX столітті. Брат мого дідуся Фріц Аугуст Каульбах створив чимало портретів членів царської родини, які для цього спеціально приїжджали до Німеччини. Їх можна побачити в Ермітажі.

— А як ви представили б Гете-інститут у Києві?

— Насамперед це дуже велика організація з надзвичайно широкою програмою діяльності, яка будує її за принципом діалогу. Ми нічого не робимо тут самі, а тільки разом з нашими українськими партнерами, до того ж на всіх напрямах. Скажімо, реалізовуємо проекти в галузі культури. Вони відзначаються різноманітністю тем і форм роботи. Ми прагнемо зробити внесок до сучасного розвитку культурного життя України. Тому не тільки в столиці, а й в інших містах організовуємо театральні вистави й концерти, виставки, кіноперегляди, проводимо колоквіуми та конференції з участю діячів культури наших країн.

Ще один важливий напрям — робота з педагогічних зв'язків, що сприяє викладанню німецької мови в Україні. Разом з Міністерством освіти та його установами наші фахівці працюють над реформуванням навчальних програм, розробкою навчальних методик у галузі освіти та підвищення кваліфікації вчителів. Уже тисячі викладачів німецької мови пройшли в нас курси підвищення кваліфікації і сотні взяли участь у семінарах, які проводилися в Німеччині, з методики та дидактики викладання німецької мови, а також країнознавства. Гете-інститут сприяє забезпеченню України новими актуальними навчальними матеріалами, безплатно надаючи посібники, а також підтримуючи авторів під час їх розробки. Мовний відділ підтримує роботу Української асоціації германістів.

Гете-інститут пропонує також курси німецької мови на початковому, середньому та вищому рівнях, а також спеціальні курси для цільових груп.

— І все це — для Києва?

— Оскільки Київ — великий освітній та культурний центр, то й заходів тут проводиться більше. Але ми організовуємо семінари для вчителів в областях. У Донецьку, Одесі, Харкові, Львові відкрито німецькі читальні зали, центр яких — у Києві. В бібліотечній сфері ми теж уже чимало зробили. Ви маєте рацію: у столиці традиційно провадяться різноманітні заходи. Але ж це ще не вся Україна. Тому ми вирішили наблизити до нашого культурного центру, наприклад, півострів Крим. Саме туди спрямуємо зусилля, щоб розвивати діалог культур у цьому регіоні. Я бачила, як радіють тамтешні наші майбутні партнери, що й вони незабаром прилучаться до німецької культури. Це приємно, адже в областях ще не так багато можливостей для цього.

— Культурна програма Гете-інституту традиційно насичена цікавими подіями. Що вона запропонує глядачам, слухачам і відвідувачам найближчим часом?

— Програма й справді насичена: в Києві відбувається багато різноманітних заходів. У Києво-Могилянській академії в ці дні демонструється виставка, яка має стосунок до питань поєднання мистецтва та дизайну, де в експозиції твори 25 німецьких митців, а також робота українського автора Василя Цаголова. В Музеї російського мистецтва можна ознайомитися з садовим комплексом Дессау-Вьорліц — найбільшим і найвідомішим культурним ландшафтом Європи XVII—XVIII століття. Тут експонуються погруддя й барельєфи, мідні гравюри, макети будівель тощо. А ще — концерти, зокрема два джазові з відомим піаністом Дітером Кьонляйном, перегляди кінофільмів, вистави студентського німецькомовного театру. Тепер готуємося до важливої події, яка відбудеться восени наступного року: Днів культури Німеччини в Україні.

— Розкажіть про це, будь ласка, докладніше.

— Гете-інститут — головний організатор Днів. В Україні відбудуться різноманітні виставки, зокрема художників-іноземців, які оселилися в Німеччині. Українські шанувальники мистецтва матимуть можливість ознайомитися з експозицією творів українського художника Архипенка, що жив і творив у Німеччині. На сценічних майданчиках виступатимуть музичні й танцювальні колективи. І, звичайно, Дні культури Німеччини в Україні слугуватимуть ще ширшому діалогу між нашими народами.

Інтерв'ю взяла
Валентина ПИСАНСЬКА.

На знімку: директор Гете-інституту в Києві доктор Барбара Каульбах.

«Нас об'єднує слов'янське коріння, наша слов'янська цивілізація»,

— заявив в інтерв'ю «ГУ» Голова Державної Думи Росії Геннадій Селезньов напередодні свого офіційного візиту до України

— Геннадію Миколайовичу, сьогодні Росія й Україна відновлюють відносини одне з одним чи ми починаємо все з чистого аркуша, створюємо принципово нові зв'язки двох незалежних, суверенних держав?

— Звісно, багато чого доводиться створювати по-новому. Ми не так давно стали суверенними країнами. Нам, передусім, треба облаштовувати самих себе. В Росії, наприклад, іде складний процес зміцнення федералізму. А Україна відрізняється цим від Росії —вона унітарна держава. Але в цій своєрідності є своя привабливість. Ми маємо займатися собою, але не втрачати тих, хто нам особливо близький, з ким ми вміємо працювати. Адже економічна інтеграція між Росією та Україною — це багаторічна традиція, що дісталася нам від Радянського Союзу.

Сьогодні найголовніше, щоб не було жодних штучних перешкод, наприклад, з тими ж митами. В умовах глобалізації, з одного боку, розвиваючи власний суверенітет, ми не повинні забувати, що ніхто у світі вижити поодинці не зможе. А об'єднують нас наше слов'янське коріння, наша слов'янська цивілізація.

— Кажуть, що в російсько-українських відносинах змінився «тон» обговорюваних проблем, а проблеми, на жаль, залишилися. Наприклад, більш як на 20 відсотків у 2002 році впав товарооборот між нашими країнами.

— Так, є підстави нашим урядам серйозно замислитися над цими проблемами, подивитися, в чому причина, що заважає нормальному розвиткові економіки. Я, чесно кажучи, думаю, що однією із проблем нинішньої ситуації в економіці є те, що Україна ніяк не бажає вступати до ЄврАзЕС. Адже ця структура створена для того, щоб зробити зону вільної торгівлі для тих країн, які до неї входять. А Україна, як відомо, має статус лише «спостерігача».

Нам для вирішення багатьох завдань бракує участі в ЄврАзЕС України та Молдови. Офіційний Кишинів каже, що давно вступив би, але в нього нема спільного кордону з країнами, що входять до цієї міжнародної організації. Я не розумію, чому в Україні немає прагнення вступити до зони вільної торгівлі, щоб узгодити види товарів, на які не поширюються митні збори.

Сьогодні в країнах ЄврАзЕС урегульовано всі питання щодо митних тарифів, знято всі мита. Я хотів би, щоб Україна до цього питання підійшла суто прагматично з точки зору державної доцільності. Ми, як і раніше, ведемо торговельні війни, Україна запроваджує квоти на російські автомобілі, а Росія — на український цукор. Це до добра не доведе.

З одного боку, ми кажемо, що в нас політичні відносини на високому рівні, а реальне життя свідчить про інше. Мене ця тенденція дуже непокоїть. Я хочу, щоб високий політичний рівень наших відносин перейшов у хороші прагматичні відносини. Тоді буде вигідно співпрацювати всім. А найголовніше — нам потрібно створити умови для вільного переміщення грошей, товарів, послуг і людей. Наприклад, прибрали ми кордони між Білоруссю та Росією — сьогодні можемо спокійно їздити одне до одного. Їдеш у потязі, і ніхто тебе не будить.

— І в Росії, і в Україні більшість політиків позиціонують себе як «західники». Але для України Росія традиційно була надто сильним центром тяжіння. Мабуть, тому є думка, що тільки разом з Росією Україна може увійти до європейських структур, торгувати з Європою.

— Ні, це геть не так. Вступ до ЄврАзЕС не передбачає обов'язкового залишення інших ринків. Ми в гарних стосунках з Євросоюзом. Будучи в «одному кулаці», пов'язані єдиними договорами, нам зручніше вести переговори з Європою, зокрема й щодо вступу до СОТ. Коли Україна вступатиме до СОТ, вона знатиме, що в неї за спиною вся наша спільнота загалом. Якщо ми всі наші переговори з Європою синхронізуємо, то ніхто не відстане. Уже багато хто в наших країнах зрозумів, що на європейський ринок пробитися надзвичайно важко. Недавно я зустрічався з польською делегацією. Поляки вельми занепокоєні тим, що, здавалося, вони вступили до НАТО, їх приймають до Європейського союзу, проте занадто прозахідна політика призвела до того, що ця країна втратила російський ринок. Раніше польські товари в Росії знали добре, а сьогодні, по суті, Польща торговельно-економічні відносини з Росією починає з нуля. І ми не створюватимемо для польського бізнесу особливих відносин, ми така сама ринкова країна. Ми кажемо: вам належить пройти непростий шлях, щоб знову завоювати російський ринок, але ви все це робитимете нарівні з іншими країнами.

Я не хочу, щоб Україна відвернулася від Росії, а через два-три роки схаменулася, що втратила величезний російський ринок. А коли російські ринки будуть зайняті, до них дуже важко входити. Нам сьогодні ніхто не заважає створити свій внутрішній ринок у рамках ЄврАзЕС, використовуючи принципи Європейського союзу — інтегруватися в економіки одне одного. Наша структура буде краща за Європейський союз. Сьогодні, сподіваюся, ні в кого немає страху, що хтось когось намагається закабалити.

— Ви вважаєте, що ми цілком можемо конкурувати з євроструктурами?

— За багатьма позиціями — так! Наприклад, за рівнем наших технологій. Хочу звернути особливу увагу, що наша сільськогосподарська продукція ліпша за європейську. І наш покупець це зрозумів, не чекаючи на вказівки згори. Люди відвертаються від західноєвропейських ковбас, сирів. Раніше ми поступалися в пакувальному оформленні, сьогодні — ні. Невдовзі наша спільнота квотуватиме те, що ми можемо продати Європі. Все найкраще залишатимемо для свого ринку.

— Проте парламенти наших країн несуть відповідальність за те, що багато проблем не розв'язується. Які, передусім, кроки могли б здійснити Державна Дума та Верховна Рада для розвитку економічного співробітництва наших держав?

— Міждержавні відносини в Росії визначають президент, уряд. Наскільки я пам'ятаю, в Державній Думі з ратифікації угод і договорів з Україною боргів немає. Щоправда, час від часу постає питання про «нульовий варіант». Україна спочатку погодилася, підписала спільний протокол, але потім не ратифікувала його. Мені не зрозуміла позиція моїх українських колег. Під час нашого візиту до Києва ми обговоримо ці проблеми.

— Це вкрай непроста проблема. Вона заважає нормальним відносинам України та Росії.

— Я знаю, що питання складне. Але знаю й про те, що в нас дуже різні депутати в парламенті. Можна на багато що заплющити очі. Проте проблема зовнішніх боргів СРСР залишиться. Вона є. Адже сьогодні величезні навантаження на російський бюджет створюються і через те, що ми розраховуємося за борги Радянського Союзу. Якби не було цього боргу, Росія вже далеко пішла б у своєму розвитку. Скільки б ми вирішили соціальних питань. Але не можемо, бо несемо відповідальність перед європейською і світовою спільнотами. Я хочу, щоб у цьому питанні народні депутати Верховної Ради нас зрозуміли.

— Геннадію Миколайовичу, а яка ваша позиція стосовно співробітництва наших країн з НАТО?

— Ми проти розширення НАТО на схід. Це не додає безпеки жодній з європейських країн. НАТО — це архаїзм, я завжди про це казав публічно. Казав усім генеральним секретарям НАТО — і Хав'єру Солані, і Джорджу Робертсону. Тепер, правда, і вони кажуть, що треба повернути НАТО на боротьбу з міжнародним тероризмом, з організованою злочинністю. Ось якщо НАТО займеться розв'язанням цих глобальних проблем, а не бомбуватиме разом із США Ірак, це буде вже інше НАТО. Сьогодні НАТО, повторюю, — як і раніше, військово-політичний блок. Тому ми до цієї організації так і ставимося. Хочете вести діалог, консультації — ми згодні. Але якщо НАТО прийме рішення вести бойові дії, операції в якомусь регіоні, то потрібне рішення Ради Безпеки ООН. Північноатлантичний блок не повинен перевищувати сферу своєї компетенції. Про це ми їм постійно нагадуємо.

Знаю, що за Конституцією України питання зовнішньої політики не обходяться без участі Верховної Ради. У нас, у Росії, стосовно цього складніше. У нас президент визначає зовнішню політику. Сподіваюся, що під час мого візиту до України ми поговоримо про цю проблему. Позицію Росії щодо НАТО в Києві, я думаю, знають. Мало того, не вважаю, що Україна така багата, щоб вступати до такої дорогої організації. На останньому саміті в Празі Польща одержала прочуханки. За те, що, вступивши до НАТО, нічого не зробила для того, аби модернізувати свою армію, поповнити свій військовий бюджет, перевести свою військову техніку та зброю на стандарти НАТО. Коли б була процедура виключення з альянсу, то чимало країн уже сьогодні вигнали б з цього військового блоку.

— Але вступ до НАТО є необхідною умовою входження до інших європейських структур.

— Це так, хоча вони це заперечують. Немислимо, але перепусткою до Європейського союзу слугує вступ до НАТО.

— Ви знаєте, що багато хто з офіційних осіб США,

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

зокрема й американські дипломати, звинувачують Україну в порушеннях міжнародного права, а самі активно втручаються у внутрішньополітичні процеси в Україні.

— Коли Україна дозволяє їм так себе поводити, отже, їй подобається, що в Україні працюють «учителі» із США, які освічують і промивають мізки українському суспільству. У нас, у Росії, не заведено, щоб посли промивали і освічували мізки росіянам. Іноді бувають випадки, коли іноземні посли беруть участь в якихось програмах. Але щоб офіційний представник іноземної держави впливав на внутрішньополітичні процеси, нав'язував би свої цінності або свої погляди — це нонсенс, цього я собі уявити не можу. Але, в принципі, це ваша внутрішня справа. Водночас я не вважаю, що коли Надзвичайний і Повноважний Посол РФ в Україні Віктор Черномирдін не сходить з екранів українських телевізорів і постійно розповідає про російські позиції з тих або інших міжнародних справ, він тим самим втручається у внутрішньополітичні процеси в Україні.

— Нещодавно Президенти Леонід Кучма та Володимир Путін у Москві у Великому театрі заявили про те, що 2003 рік стане «Роком Росії в Україні». Чи буде цей рік доленосний в російсько-українських відносинах?

— Я знаю, що уряд намічає велику програму. Наприкінці січня президент РФ Володимир Путін буде у Києві й відкриє «Рік Росії в Україні». У нас сьогодні, на щастя, менше непорозумінь між нашими державами. Ми — слов'янські держави і маємо про це постійно пам'ятати.

— Яка програма вашого офіційного візиту до України?

— Програма дуже насичена, працюватимемо три дні — з 15 по 17 грудня. Всі основні заходи відбуватимуться в понеділок — вівторок. Зустрінемося з Володимиром Литвином, «віч-на-віч», потім у складі делегації, проведемо переговори з представниками всіх фракцій Верховної Ради. У нас намічено зустріч з новим Прем'єр-міністром, нам цікаво з ним познайомитися, нас прийматиме Президент України Леонід Кучма. Напевно, для декого з нашої делегації цей візит буде відкриттям України, для мене відкриттів не відбудеться. Звісно, погано, що я рідко буваю в Україні, але наші парламентські відносини інтенсивні й не заморожені. Просто були об'єктивні причини. В нашій делегації будуть представлені всі фракції та комітети. Всі познайомляться, і розпочнеться інтенсивніший діалог. Знаєте, в душі стосовно України я не вважаю себе іноземцем. Я стежу за тими процесами, які відбуваються в Україні. Я цього візиту очікую.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ ***Київ***

До експертизи долучиться і французький експерт

На запрошення організації «Репортери без кордонів» до Києва прибув французький експерт Жан Ріволе для участі в експертизі про встановлення причин смерті директора інформаційного агентства «Українські новини» Михайла Коломійця. За даними представництва «Репортерів без кордонів», експертиза має відбутися 12—13 грудня. А в Київській прокуратурі конкретно не кажуть про дату початку процедури.

Серйозні переговори перенесено

Завершився останній візит в Україну регіонального директора Світового банку (СБ) по Україні, Білорусі та Молдові Луки Барбоне. З січня наступного року цей відділ СБ переводиться в Київ, отож пан Барбоне постійно перебуватиме в Україні. Зміна місця проживання, певне, буде йому корисною, адже досягти головної мети цього візиту — провести повноцінні переговори з урядовцями про розроблення нової Стратегії допомоги Україні (СДУ) на 2003—2007 роки —йому з цілком об'єктивних причин не вдалося.

Пан Барбоне зустрічався зі щойно призначеними урядовцями: Прем'єр-міністром Віктором Януковичем, віце-прем'єром Миколою Азаровим, Міністром економіки та з питань європейської інтеграції Валерієм Хорошковським, а також з Головою Нацбанку Володимиром Стельмахом. Нові високопосадовці тільки починають входити в курс справ своїх міністерств, тому сам Лука Барбоне під час підсумкової прес-конференції зізнався, що обговорення проблемних питань з новим урядом були «дуже попередніми». Серйозні переговори плануються на кінець січня —початок лютого. Тоді експерти СБ уже зможуть проаналізувати і новий бюджет на предмет реальності, і остаточно зрозуміти економічну політику уряду Януковича.

Мабуть, тому на зустрічі з журналістами Лука Барбоне намагався не називати конкретних обсягів СДУ, а натомість наголошував на необхідності прийняття реалістичного бюджету, скороченні податкових привілеїв та зменшення реалізації безадресної системи соціальних пільг.

Нагадаю, що СДУ на 1999—2003 роки попередньо планувалася в обсязі 2,6 мільярда доларів, однак Рада директорів СБ затвердила її на рівні 1,8 мільярда — з них Україна отримала лише півтора. Багато хто пояснює таке зниження уваги до нашої держави з боку СБ прохолодою в україно-американських відносинах. Адже, згідно зі статутом СБ, цю установу очолює представник Сполучених Штатів, і саме ця країна має найвагоміший вплив на політику банку.

З другого боку, не можна не згадати висловлювання колишнього представника СБ в Україні Грегорі Єджейчака: «Питання не в тому, скільки СБ може дати Україні, а в тому, скільки вона може прийняти». Очевидно, пан Барбоне не поспішає розповідати про конкретні обсяги СДУ, бо ще не знає потенціалу та пріоритетів нового уряду або хоче подивитися, як новачки в Кабміні складуть перший «бюджетний» екзамен. А поки що Світовий банк рекомендує уряду скористатися досягнутими результатами і втриматися від спокуси одержати «легкі гроші», тобто кредити на пільгових засадах, які можуть призвести до негативних змін у макроекономічному плані.

Тетяна ПАСОВА.

На знімку: Лука Барбоне.

Фото Володимира РЕПІКА (Укрінформ).

РІВНЕНЩИНА

Скільки живемо у цьому краї, завжди одержуємо свіжі незабутні враження: і від прекрасних пейзажів, що просяться на полотно, і від поринань в історію, який воно багатий край, і звісно від спілкування з людьми. Пізнаєш Рівненщину — ніби у спеку припадаєш до цілющого джерела. Вона вміє чарувати, а ще більше — дивувати. Люди зомгли зберегти тут у своїй тендітній первозданності культуру, звичаї, обряди — те духовне начало, без якого не може відбутися Людина...

Але є в області і проблеми, пов'язані з чорнобильською бідою, з від'їздом кваліфікованих кадрів за кордон. Отже, читайте про Рівненщину, пізнавайте Полісся.

ПРОБЛЕМА

Вербують медиків

Моя знайома — терапевт — збирається до Варшави: там ось уже майже півтора року працює гінекологом її чоловік. Причина від'їзду двох молодих лікарів, які більше шести років пропрацювали в Сарненському районі, — низька заробітна плата, а також складні умови роботи: у лікарнях не вистачає обладнання, ліків.

— Соромно дивитися хворим у очі, коли немає чим їх лікувати, — каже Вікторія. — А тим паче коли знаєш, що в цієї людини немає коштів на придбання ліків. І з таким стикаєшся дуже часто, бо більшість людей зводить кінці з кінцями. Намагаюсь хоча б чуйним ставленням підтримати хворого. Але, як медик, близько беру до серця те, що медицина наша у такому становищі. Не бачимо виходу, тому виїжджаємо до Польщі...

Отож допоки державні мужі, від яких залежить фінансування медицини, розмірковуватимуть, скільки коштів виділити на неї, цілком може статися, що багато досвідчених, упевнених у своїх знаннях та силах лікарів та медсестер вийдуть за кордон. На щастя, факти виїзду молодих лікарів з обласних Чорнобилем районів Рівненщини (а захворюваність людей тут значно зросла) поки що поодинокі, хоча й без того тут не вистачає лікарів. Допоки в Києві розмірковуватимуть, чи дати гроші на завершення 45-квартирного житлового будинку для медиків і вчителів у Рокитному, поліклініки у Клесові Сарненського району, може статися так, що звідси, як, зрештою, й з інших «чорнобильських» районів, виїдуть навіть найтерплячіші медики.

Про те, що навіть з Рівного, де й умови роботи та проживання набагато кращі і де завжди була проблема з працевлаштуванням лікарів, виїздять за кордон лікарі та медсестри, — годі й казати. Останнім часом масштаби цього явища набули великих розмірів.

— Контракти на роботу в Польщі та Чехії вже уклали п'ятнадцять лікарів і близько тридцяти медсестер Рівненської міської лікарні, — розповідає головний лікар Рівненської обласної лікарні, заслужений лікар України, голова постійної комісії Рівненської обласної ради з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства, у справах сім'ї і молоді Юрій Семенюк. — За укладеними контрактами лікарі одержуватимуть до 2000 доларів. На жаль, від'їжджають кращі фахівці. Вербувальники вже проклали стежку і до обласної лікарні... А далі Юрій Степанович Семенюк, якого на Рівненщині знають як висококваліфікованого хірурга, порівняв зарплату тих, хто працює в лікарні: санітарка одержує 165 гривень, стільки само — медична сестра, яка провчилася у коледжі чи училищі 3—4 роки, лікарі, які прийшли сюди одразу після вузу, — 185 гривень. Хірурги з центру лапароскопічних та малоінвазивних хірургічних втручань, яким завідує Юрій Семенюк, теж не можуть похвалитися високими достатками: лікар першої категорії одержує 240 гривень, вищої категорії, яку присвоюють після 10—15 років роботи, — 265 гривень. Щоправда, є надбавки, але й вони не дають змоги медикам гідно жити — хіба що виживати.

— Цьогорічним бюджетом на потреби медицини Рівненщини (крім зарплати та енергоносіїв) передбачено фінансування лише на 30 відсотків від потреби, а в проекті бюджету на наступний — ще менше. Це не відповідає жодним нормативним документам, — каже Юрій Семенюк. — Звідси — й невтішний стан медицини, відплив кращих медичних кадрів за кордон. Хто ж залишиться в Україні? Хіба наші громадяни не заслуговують на кваліфіковану медичну допомогу?

Питання ці аж ніяк не риторичні.

У селі Лісове Рокитнівського району діє сучасний фельдшерсько-акушерський пункт нового типу. Від інших він відмінний тим, що це заклад сімейної медицини. На першому поверсі тут є приміщення для обслуговування і лікування пацієнтів, а на другому — житло для тих, хто працює у ФАПі. Людям це дуже зручно: адже в будь-який час вони можуть розраховувати на кваліфіковану медичну допомогу.

Фото автора.

НОУ-ХАУ

Дерева з паспортами

Українські програмісти на замовлення державного лісогосподарського об'єднання «Рівнеліс» розробили програму, яка дає можливість автоматизовано вести облік деревини.

На практиці це має такий вигляд: на дерева, що відведено для вирубування, прикріплюють спеціальні бірки, з яких з допомогою портативного комп'ютера можна зчитати номер дерева, його розміри, а також прізвище майстра, котрий проводив його обміри та оцінку. Така система обліку дає змогу простежити, наскільки ефективно використано кожне дерево.

— Цей досвід ми запозичили у Польщі, але адаптували до наших умов, — розповідає генеральний директор ДЛГО «Рівнеліс» Володимир Грищайчук. — Першим на таку систему обліку перейде у січні Дубнівський держлісгосп, а до кінця наступного року — всі лісгоспи Рівненщини.

АКТУАЛЬНО

■ *Символіка*

«Пропоную текст гімну»

До корпункту «Голосу України» завітав відомий український поет-пісняр Олександр Смик — справді непересічна особистість, автор багатьох поетичних збірок, пісень, популярного пісенного альбому «Пісні про Україну». Мешканці нашого регіону, та й усієї України, знають його ще й як талановитого журналіста, барда, політика... А приніс він написаний ним текст Гімну України.

Як сказав Олександр, написати його спонукало те, що й досі наша держава має лише музичний варіант Гімну, а його текст і досі не затверджений Верховною Радою. Він, на думку поета-пісняра, повинен бути ємним за змістом і водночас простим, лягати на вже існуючу музику.

Спровокувавши Олександра до дискусії щодо змісту пропонованого ним тексту Гімну, почула:

— Я прагнув, щоб текст пропонованого мною Гімну відповідав географічним, історичним та етнографічним поняттям нашої незалежної держави; наголошував, що всі думки українців звернуті до Бога; що наш народ проти сепаратизму; що він не агресор, але в тяжку для України хвилину здатний згуртуватись, об'єднатись. По-моєму, Гімн життєствердний.

Подумалось: такий є щось у тому символічне, що пропонований текст Гімну України написано саме на Рівненщині — батьківщині першого Президента незалежної України Леоніда Кравчука. Можливо, він сподобається народним депутатам, від яких залежить, чи матиме наша держава текст Гімну. Отож вчитайтеся, вдумайтесь у ці прості, але водночас об'ємні рядки...

Усім багата Україна:
Гори, Степ і Море.
Славний рід. Міцна родина —
Негаразди зборем.

Предки наші — козаченьки,
Мова калинова,
Освятили рід Шевченків
І вознесли слово.

Прапор синьо-жовтий,
Рушники — дороги.
Буде жито — будем жити.
Всі думки до Бога.

Україно, Україно —
Єдина державо.
У найтяжчі години
Долю не ославим.

І в нас про «Голос» співають

Медсестрі Рівненської обласної клінічної лікарні Марії Блонській гарний голос дістався у спадок від батьків, які співали у церковному хорі. Марія Василівна — учасниця самодіяльного народного хору.

Фото автора.

Вона переможниця конкурсу на краще виконання пісні про «Голос України», який на хвилях радіостанції «Промінь» проводить редакція нашої газети. Марія Василівна вигравала призи для душі — передплату газети, і для дому — кухонний комбайн, а зовсім недавно — праску «Ровента», що як гарній господині їй дуже знадобляться.

Наша активна читачка має веселу вдачу, хоча робота у неї нелегка та й доля не завжди встеляла її життєву дорогу квітами. Але саме оптимізм та пісня допомагають цій симпатичній жінці переборювати всі труднощі.

На знімку: рівнянка Марія Василівна Блонська з призом від «Голосу України».

ДУХОВНІСТЬ

Місто семи храмів

У старовинному Корці, який нещодавно відзначив своє 850-річчя, мешкає майже вісім з половиною тисяч осіб. Цікаво, що в цьому невеличкому райцентрі — сім храмів.

Найстаріший із них — Свято-Воскресенський Троїцький жіночий монастир побудований ще у 1620 році. Це пам'ятка архітектури XVI століття. Більше ста років ще двом корецьким церквам — П'ятницькій і Кузьмо-Дем'янській, що розміщені на другому березі річки Корчик. Високо до неба підносить свої куполи поважна за віком Георгіївська церква.

За радянських часів зазнали атеїстичної наруги Миколаївська церква і католицький костел. Але за роки незалежності нашої держави корчани відродили обидва храми, і тепер там приймають прочан. Зовсім недавно справила новосілля церква Київського патріархату — Вознесенська.

У Корці мирно співіснують різні релігійні конфесії, люди тягнуться до Бога. Цікаво, що вісімдесят мешканців сіл Іванівка та Березівка Корецького району (а в обох селах проживає 740 осіб) стали священиками. Навіть дівчата останніми роками в релігії подаються.

На знімку: Свято-Воскресенський Троїцький монастир у Корці.

Фото автора.

І час не лікує

ДУМКИ ВГОЛОС

Навіть з плином часу проблеми, які виникли внаслідок аварії на ЧАЕС, не стають менш актуальними. Тим паче що хоча й законодавством передбачено низку заходів щодо мінімізації наслідків чорнобильської біди, фінансування ведеться в межах четверті частини від потреби. Як же все-таки на місцях працюють «чорнобильські» закони? — з таким запитанням звернулася до людей, які знають це з власного досвіду.

Михайло КРИВКО, голова постійної комісії Рівненської обласної ради з питань ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, екології, використання природних ресурсів:

— Якщо реалізація заходів чорнобильської проблематики обраховується фахівцями у 9 мільярдів гривень, а Верховна Рада затверджує бюджет, яким передбачено на ці цілі 2 мільярди, то кому розв'язувати всі ці проблеми? Звичайно, керівникам органів виконавчої влади на місцях. Адже люди читають законодавство, знають свої пільги і справедливо вимагають їх. Ми формуємо українця — борця зі своєю державою за ті пільги, які вона встановила. Якщо ми не можемо забезпечити декларованих пільг, то чи не чесніше було б людям про це прямо сказати. Оскільки бракує коштів на виконання комплексу заходів щодо мінімізації наслідків аварії на ЧАЕС, то, на мою думку, варто визначитися хоча б з пріоритетними напрямами і забезпечити їх фінансування. Щодо нашої області, то це — найперше профінансувати завершення будівництва другої черги обласного онкологічного диспансеру, де лікування має бути безплатним, як це гарантовано Конституцією. Хоча б для таких хворих.

Олександр КАПІТУЛА, голова Рокитнівської райдержадміністрації, депутат Рівненської обласної ради:

— Ми на місцях бачимо, як працюють ті чи інші чорнобильські закони. Лише один факт. Серед пільг — перелік окремих медикаментів для людей, які перебувають на амбулаторному лікуванні. Більшість набирає ліків за рецептами, вони лежать в їхніх домашніх аптечках, псуються. Воднораз у лікарнях їх катастрофічно бракує. Мабуть, варто було б відпускати їх передусім для хворих, яких лікують у стаціонарі.

І ще така проблема. Верховна Рада делегувала повноваження місцевим органам влади щодо формування і утримання всієї медичної мережі на місцях. Це означає, що сьогодні на рівні села сільський голова (а є й такі, які не мають навіть середньої спеціальної освіти) повністю управляє медициною. На мою думку, цю ділянку слід доручити професіоналам — медикам. У нашому Рокитнівському районі забезпеченість лікарями — 53 відсотки. Щоб заповнити цю прогалину, ми широко направляємо на навчання у медичні вузи випускників шкіл. Вони навчаються за державні кошти. Однак механізму їх повернення у район після закінчення вузу немає. Тому, вважаю, Міністерство освіти своїм хоча б нормативним документом має допомогти нам розв'язати цю проблему.

Леонід КАМЕНЧУК, голова Березнівської райдержадміністрації, депутат Рівненської обласної ради:

— На прикладі нашого Березнівського району наочно підтверджується вірність теорії про шкідливий вплив на організм людини малих доз радіації. Спираючись на результати досліджень учених, які працювали у селах, а також враховуючи різке зростання захворюваності населення, вважаю недопустимим прийняття рішення про виключення населених пунктів району з переліку радіоактивно забруднених територій. Я розумію, що держава сьогодні не в змозі забезпечити виконання всіх передбачених законодавством заходів щодо ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, але пріоритетні — газифікація, будівництво об'єктів соцкультпобуту, доріг, водопровідних мереж — слід зберегти, як і з соцзахисту — пільги щодо пенсійного віку, безкоштовне харчування учнів та їхнє оздоровлення, придбання ліків. Для цього не обов'язково залучати додаткові державні кошти — можна піти шляхом більш раціонального використання тих, які виділяють сьогодні, зокрема переглянути доцільність окремих пільг. Скажімо, які чисті продукти може придбати людина за 1 гривню 60 копійок, що в народі називають «гробовими»? Чи не краще було б використати їх на збереження перерахованих вище пільг — набереться чимала сума.

Крім того, радіаційно забруднені райони могли б самі вирішувати багато проблем з мінімізації наслідків аварії на ЧАЕС. Відродити такі території можна було б, надавши їм статус спеціальних економічних зон з пільговим оподаткуванням суб'єктів господарювання.

Оаза інтелекту

БЮДЖЕТ ТА ДАРУВАННЯ

Така є у Березному, в економіко-гуманітарному ліцеї. Ліцеїсти — не лише з місцевих. Тут здобувають знання обдаровані діти із сусідніх Костопільського та Сарненського районів і навіть із Львівської та Волинської областей. Батьки більшості з них не мають тугих гаманців, а тому скористалися з такої чудової нагоди, щоб дати дітям гарну освіту. Навчання в ліцеї — безплатне, а знання дадуть не гірші, ніж у привілейованих платних навчальних закладах.

— Ліцей, як і інші школи району, утримують на кошти бюджету. І не кривитиму душею, що їх завжди вистачає на всі потреби, — каже голова Березнівської районної ради Юрій Мірчук. — І все-таки ми намагаємося всіляко підтримати юні обдарування: разом з райдержадміністрацією подарували ліцею комп'ютер, передали на його баланс гуртожиток школи-інтернату, зробили в ньому ремонт. Тож тепер іногородні ліцеїсти мають дешевий, але комфортний гуртожиток. А ще ліцею допомагають постійні спонсори: колективи сірникової фабрики, Березнівської райспоживспілки, місцевого цеху електрозв'язку №13 та інші.

Як розповіла заступник директора ліцею Тетяна Ціпан, Березнівська міська рада п'ятьом ліцеїстам — переможцям обласних змагань — з 1 вересня встановила щомісячні стипендії, в такий спосіб заохочуючи дітей. Отож це є стимулом для інших. Та, зрештою, всі старанні в навчанні — інакше не варто було долати кілометри до Березного. Кожен з них хоче запастися багажем знань, необхідним для навчання у вузах.

Ліцеїстам, які навчаються за економіко-математичним і суспільно-гуманітарним профілями, в досягненні мети допомагає те, що програми дуже наближені до вузівських. Функціонує навчально-освітній комплекс «Освіта» — складова Міжнародного університету «РЕГІ», після закінчення якого ліцеїсти мають можливість стати студентами другого курсу цього вузу.

До слова, із 57 випускників ліцею 2002-го студентами Інституту міжнародних відносин Київського Національного університету імені Т. Г. Шевченка, Національного технічного університету «КПІ», Волинського держуніверситету, Київського лінгвістичного університету стали 52 абітурієнти. Вагомий «ужинок», чи не так?

ДОСВІД

Доки холод і стужі, до навчання дужі

На Рівненщині, на жаль, високий рівень безробіття, особливо на селі. В області є чимало сіл, де практично неможливо працевлаштуватись. Але є й багато людей, які, маючи земельні паї, робочі руки в особі членів сім'ї та родичів, хотіли б започаткувати свою справу — стати фермерами. Ось тільки знань та досвіду бракує.

Цю прогалину допоможе заповнити програма з підготовки керівників малих сільгосппідприємств, зініційована обласним центром зайнятості та головним управлінням сільського господарства і продовольства облдержадміністрації. Згідно з нею впродовж осінніх та зимових місяців на базі Мирогощанського аграрного коледжу буде підготовлено майже сто майбутніх фермерів.

Час для навчання вибрано не випадково: взимку на селянських обійстях менше роботи, тож майбутні фермери можуть спокійно поринути у вивчення комп'ютера, технологій, основ праці, фінансування та бухгалтерського обліку, основ бізнесу і маркетингу — всього, без чого неможливо сьогодні ефективно господарювати. Перша група слухачів із п'ятнадцяти осіб уже опановує всі ці дисципліни.

У СВІТІ ЦІКАВОГО

Місячний календар, написаний поколіннями

У Зарічне Володимир Іванович Перунін — випускник медичного вузу, родом з Львівщини — приїхав тридцять два роки тому. І, як зізнався, прикипів душею до цього унікального регіону Полісся — давнього і сучасного водночас.

— Як людині новій у цій місцевості, мені було цікаво спостерігати за традиціями і звичаями цього самобутнього краю, слухати легенди, які передавали з покоління в покоління, — розповідає Володимир Перунін. — Тоді це відкладалося у мене в пам'яті, але згодом я помітив, що все це має певний реальний зміст. Ось хоча б легенда про Засвітське озеро, води якого дуже холодні. Від старожилів я почув, що колись давно на цьому місці було поле. Чоловік у неділю вийшов його орати, що було не заведено на Поліссі. За це він був покараний: земля розступилася і поглинула його, а на місці поля утворилось озеро. Мене дуже зацікавила ця легенда, тож я став шукати наукове підтвердження утворення Засвітського озера: воно утворилося на місці карстової порожнини.

Як лікар-стоматолог Володимир Іванович спілкується з багатьма людьми. Від них почув чимало оповідок, які зайвий раз підтверджують, що люди в цьому краї зберегли і з покоління в покоління передали низку корисних порад, дію яких перевірено на практиці. Скажімо, 78-річна Марія Петрівна Миронюк із села Морочне розповіла, що наповнює пір'ям подушки тільки «на старий місяць» — тоді воно не вилазитиме, а «на молодий» — підкладає яйця під домашню птицю.

— Таке можна прочитати і в давньогрецьких приписах. Це наводить на думку, що є «інформаційний місток» у просторі і часі між Поліссям і давньою Грецією, сучасністю і сивою давниною іншої цивілізації, — припускає Володимир Перунін. — І ще я помітив, що в обрядових піснях поліщуків повновладним господарем неба і ночі є місяць — «нічне сонце». Оспіваний у піснях і легендах, він наділяється силою, яка і обдаровує, і віднімає. До нього часто звертаються ще дотепер за поміччю у замовляннях. Зростання всього живого поліщуки приурочують до появи на небі молодика.

— Я помітив, що у Зарічненському районі багато обрядів та свят збережено з часів язичества, як, скажімо, свято Куста (воно відбувається, коли все пробуджується, розквітає у природі) у селах Старі Коні, Комори, Іванчиці. В їх основі — поклоніння природі, від якої в усі часи залежали поліщуки. Адже умови для землеробства тут нелегкі — неродючі піщані ґрунти, примхи стихій, які вриваються то посухою, то повенями, — розповідає Володимир Перунін. — Тому люди тут були і є дуже чутливі до часу, до космосу, до того, що підказував їм місяць. Поліщуки помічали дні, сприятливі для землеробства, і передавали це з покоління в покоління. Скажімо, Л. Алексіюк із села Кутин радить сіять «у дні, коли місяць — старий, садити рослини, в яких збирають «корінці» — картоплю, буряк, моркву, а коли молодий — садити і сіяти рослини, що плодоносять поверх ґрунту: зернові, квасолю, гарбузи, капусту. Коли місяця не небі нема, тобто він ще не народився, настає несприятливий час для садіння овочевих культур — ні цвіту, ні плоду», — застерігала жінка.

Але є й винятки. Про них В. Перуніну повідала 87-річна Єфросинія Іванівна Полюхович із села Серники: «На старий місяць сіють гречку, бо як посієш на молодик, то буде тільки цвісти, а зерно не утвориться. Якщо посіяти «на молодик» льон, то він достигне не в один час».

— Я так зрозуміла, що всі спостереження ви зібрали у своєму «Місячному календарі»? — цікавлюсь у Володимира Перуніна.

— Справді, я лише їх зібрав, систематизував, але оті, як ми їх називаємо, «місячні прикмети» — надбання поколінь, — каже чоловік.

Сторінки підготувала власний кореспондент газети «Голос України» в Рівненській області Олександра ЮРКОВА.

Корпункт 0362-62-10-90.

Сто років і одна доля

Цими днями подружжя Савченків святкує знаменну в своєму житті дату — 100 років спільного стажу в сфері поштового зв'язку.

Однак, це вже друга пам'ятна подія, яку сім'я відзначає цьогоріч. У вересні постріли пробок від шампанського сповістили про перший ювілей — 40-річчя подружнього життя. Рубінове весілля вийшло веселим. Хтось із гостей запитав у "нареченого": «Василю Никифоровичу, а як ви познайомилися з Олександрою Олександрівною?» Ті, хто знав історію їхнього кохання, засміялися, а «наречена», лукаво позираючи на чоловіка, пояснила:

— У 1960 році мені цей чоловік проходу не давав. Змушена була втікати через чорний хід. Прийде, було, до нас на пошту, стане і дивиться.

Василь Никифорович посміхається: ну, було таке, було. Не можна не помітити таку дівчину — очі пустотливі, а коса до самих п'ят. Як побачив — так і прикипів серцем. Два роки залицявся, навесні дарував конвалії, влітку — троянди, і таки підкорив серце неприступної Шурочки. Дала згоду стати його дружиною. Одне слово, пошта їх познайомила, пошта їх одружила і залишилася вірною супутницею на всі роки. У таких випадках зазвичай кажуть, що це була доля. То що ж, хай буде так.

***

Отож, про долю.

Як слухняний син, Василь прийняв пораду своїх батьків і після сьомого класу пішов учитися до політехнікуму зв'язку. Великого бажання стати поштовиком, щиро кажучи, не було. Батько й мати, працьовиті селяни, хотіли бачити свого сина поважною людиною. На їхню думку, таку народну повагу дає робота на пошті, тому й наполягли на тому, щоб Василь вивчився на поштовика. Власне кажучи, він і не був проти: хай буде пошта. Навчався сумлінно й завершив навчання з червоним дипломом. Комсомолець, ентузіаст, романтик. Зрозуміло, що легких шляхів не шукав, був готовий працювати на найважчих ділянках, у найважчих умовах, тому й попросив направлення на Далекий Схід. Побажав, як то кажуть, випробувати себе на міцність. Направили. Після Хабаровська була Чукотка. Три роки, проведені на Далекій Півночі, медом не здалися. Василь Никифорович переважно займався підготовкою кадрів для різних структур поштового зв'язку— листонош, операторів. Перевозити пошту собаками та оленями не доводилося, у нього були інші функції, але молодий фахівець завжди був готовий замінити товариша і, по суті, міг дати лад будь-якій роботі. Але додому тягнуло. Особливо, коли метелиця і по кілька днів не з'являється сонце. Тоді живеш спогадами про спекотне ростовське літо й теплі калюжі після дощу, які любив у дитинстві. Додому він усе-таки повернувся, але довго тут не затримався. 1957 року молодого Савченка направили на роботу до Ворошиловського обласного управління зв'язку. Назустріч власній долі.

Шурочка прийшла працювати на пошту одразу після школи. Спочатку листоношею, а до 20 років уже закінчила технікум і працювала операторкою, але найголовніше в ній було те, що була вельми гарною. До п'ятого відділення зв'язку, де вона працювала, іноді приходили лише для того, щоб подивитися на її русяві коси майже до п'ят. Не втримався від захоплення і молодий інструктор з обласного управління зв'язку і став навідуватися до п'ятого відділення начебто для надання допомоги симпатичній операторці. Одне слово, Василь і Шура взяли шлюб і невдовзі народили сина.

Сімейне життя, однак, не стало перепоною для досягнення мети. Ані для Олександри Олександрівни, ані для Василя Никифоровича. Наприклад, Шурочка після школи мріяла вступити до інституту і успішно склала іспити, але навчатися не змогла. Життя після війни було важким. Батько повернувся з фронту інвалідом, мати хворіла. Треба було допомагати родині, тому Шурочка відклала своє навчання на потім. Це потім настало після народження сина. Звівши Костю на ноги, батьки заходилися гризти граніт науки. Першим до інституту зв'язку вступив голова родини, і тільки-но закінчив, за підручники сіла його дружина, і невдовзі теж отримала диплом про вищу освіту. Але службовими сходами наздогнати чоловіка Олександра Олександрівна не змогла. Василь Никифорович пройшов шлях від інструктора обласного управління зв'язку до начальника цього управління. По суті, його діяльність у поштовій структурі випала на найважчі та найвідповідальніші роки становлення пошти. Саме тут і стали в пригоді організаторські здібності Савченка — і в справі досконалішої системи перевезення пошти, і в будівництві нових вузлів зв'язку. Олександра Олександрівна також завжди була на доброму рахунку. Її цінували як провідного фахівця. Але, як жартує Василь Никифорович, головною її якістю було те, що вона була гарною дружиною керівника, бо не користувалася службовим положенням чоловіка і не зверталася до нього з різними проханнями, знову-таки, службового характеру. Взагалі, подружжя намагалося вдома про роботу не говорити, щоб ненароком не посваритися. Обидва любили свою роботу, колективи, в яких працювали, і обидва ревнували одне одного... до роботи. От і вирішили: на обговорення питань професійного характеру накласти табу.

Сьогодні вони вже пенсіонери... Хоча, стоп! Мабуть, не варто так про них казати, оскільки і Василь Никифорович, і Олександра Олександрівна продовжують працювати. Вона — провідний економіст Луганського поштамту, він —провідний інженер у справі організації транспортних перевезень дирекції УДПС «Укрпошта». А до того 29 років очолював Луганську пошту, завжди перебував у творчому пошуку, спрямованому на поліпшення якості обслуговування споживачів поштових послуг. І хоча сьогодні не модно казати про наставництво, і далі опікується молодими кадрами, думаючи про перспективи розвитку галузі. У системі поштового зв'язку подружжя — поважні люди. Тому їхнє спільне 100-річчя роботи на пошті сьогодні відзначають усі — і молоді, які тільки-но прийшли на поштові підприємства, і ті, хто починав разом із Савченком. Це лише на перший погляд здається, що право на такий ювілей має лише подружжя. Ні, шановні мої. Це вже сторінка історії, яку багатьом цікаво прочитати.

Алла АНТИПОВА.
Луганська область.

Життя, поділене навпіл

СИЛЬНІ ДУХОМ

Своє життя 65-річний Олександр Зеленський ділить на дві половини: до і після. І хоча їх розмежовує особиста трагедія, Георгійович вважає, що саме після отого він, можна сказати, народився на світ удруге: і фізично, і, що найважливіше, духовно. Втім, «оздоровча» метаморфоза відбулася не раптом. До свого духовного воскресіння він ішов цілу вічність. Два довгі десятиліття та ще два роки видрялувався майже із самісінької безодні, яка засмоктала його після трагедії.

Поділила життя навпіл тоді ще 30-річного бригадира однієї з кращих бригад штукатурів комбінату «Сумпромбуд», доля-підступниця: за п'ять хвилин до обідньої перерви шосили вдарив піскоструминний шланг під тиском у кілька атмосфер. «Це — кінець», — промайнула блискавка-думка. І він полетів униз із семиметрових риштувань. Одначе Бог, мабуть, устиг почути крик відчаю переляканої душі: Олександр приземлився на ноги, вибивши лише п'ятий хребець. Відповідним, як гарматний постріл, був і діагноз лікарів: «Ходити ногами ще будете, але скільки часу відпущено на це — один Всевишній відає».

— Вийшов з дому бравим козаком, а повернувся за два місяці, хоча й на своїх двох, але інвалідом першої групи і без надії та віри в майбутнє, — згадує Зеленський.

А вдома молода дружина з двома — п'яти- і півторарічним — карапузами на руках та повними сліз відчаю очима.

— Лише з роками зрозумів: то була клятва на вірність, готовність іти зі мною, здоровим чи калікою, до самого кінця. Але не оцінив цього пориву жіночої душі. Коли б збагнув, можливо, ноги й досі слугували мені. А тоді ця жалісливість, різонувши ножем по серцю, доконала мене. І зав'язалася моя багаторічна «дружба» з оковитою.

Саме з падіння і розпочалося його безкінечне ходіння по муках до нового прозріння: один крок по рівному, три-чотири у провалля. Падав. Приходило протверезіння — зупинявся на якусь мить, щоб назавтра ще стрімкіше летіти в прірву небуття і безвиході. Зеленський зізнався, якби не лікарні, де за той час пролежав з «ногами» загалом сім років, його могила вже ковилем заросла б.

Утім, усе-таки віднайшов у собі сили різко пригальмувати падіння «з кручі» за дві зупинки до фатальної розв'язки. Вийти з «піке» змусила не лише хвороба, а, хоч як це дивно, перебудова, яку сприйняв одразу і в яку повірив беззастережно. Сподівався, що політична відлига стане тим довгоочікуваним каталізатором, який приведе країну до цивілізованого розвитку, допоможе всім швидше переосмислити сутність взаємовідносин держави з окремим індивідумом і возвеличить його до рівня Людини. Тож підхоплений загальною ейфорією: «гомо сапієс» ось-ось стане цементуючим стрижнем суспільства недалекого майбутнього, — вирішив негайно взятися за втілення свого фатаморганівського прожекту в життя. Трохи подумав і рішуче зробив перший крок на визначеному шляху — став надомником з пошиття спецрукавиць для будівельників. Зумів-таки розірвати зачароване коло — знайшов місце в буреломному сьогоденні, поступово повернулася жага до життя.

То були перші кроки на шляху до одужання. Остаточно прийшов до тями, коли недавня перебудова змінилася новою віхою історії. Зеленський уважно слухав її, ще уважніше аналізував і дійшов безрадісного висновку: його надії й сподівання луснули, як мильні бульбашки. У незалежній Україні гідного місця інвалідам не зарезервовано. Та й чи могло бути інакше, коли майбутні вожді зчиняли поміж собою бійки не за розквіт молодої держави, а за найвищі місця на троні.

— Спочатку шок: невже з чиєїсь ласки маю знову лізти в диявольську ковбаню, звідки ледве видряпався, ще й обсохнути як слід не встиг. А потім така злість узяла. Даруйте, панове! Я не худоба, яку можна поганяти, куди заманеться. Що з того, що без ніг. Зате решта при мені, голова на плечах, руки на місці.

І Олександр Зеленський, за прикладом американських індіанців, дістає свій бойовий томагавк — відчай, волю і гнів, і ступає на «стежку війни» з новоспеченим панством за права інвалідів та гідне людини існування. Так, удруге, тепер уже свідомо, розпочав ходіння по муках, за час якого майже повністю здолав усі сім «дантових» кіл: приниження, погорду, хамство. «Індіанець» мовчки зносив образи заради 16 тисяч сумських інвалідів, які довірили йому свої надії й долю. Інвалідський візок голови правління Сумського міського товариства інвалідів Олександра Зеленського безупинно штурмував кабінети найповажніших міських та обласних установ. Його слухали, обов'язково співчували і практично ніколи не чули. Коли Олександр усвідомлював, що знову опинився в «ауті», мовчки «сідлав» свого дволеколісного мустанга і вкотре вирушав до чиновницьких фортець «стояти за правду».

І хоча в більшості випадків зусилля вінчалися успіхом, Георгійович мріяв добитися більшого, аби залучити людей з обмеженими фізичними можливостями до повноцінного життя: створити для них в обласному центрі сотню-другу робочих місць, відродити вдома народні промисли, залучити до спортивного життя.

— Інваліди, як, зрештою, і вся нація, також поділені на «білих» і «чорних», — розповідає про наболіле Олександр Георгійович. — До нижчої «касти» зараховані інваліди з дитинства та із загальних захворювань, які фактично приречені. Спробуйте вижити хворій людині на 75—130 гривень, залежно від групи. Це — приниження людської гідності. У чорнобильців, наприклад, пенсії в три-чотири рази вищі. Нічого не маю проти людей, які віддали здоров'я, захищаючи націю від радіаційної потвори. Але серед них багато «липових» рятівників, які бачили Чорнобиль, хіба що на екранах телевізорів та з газетних сторінок.

У домашньому архіві Зеленського, започаткованому вісім років тому, ціла тека листів, надісланих у найвищі канцелярії: президентську, парламентську, кабмінівську та голови облдержадміністрації. Пропозиції лише чотири: запровадити єдиний статус для всіх інвалідів; включити їх у загальнодержавну програму соціально-економічного захисту; поновити в правах Фонд соціального захисту інвалідів; привести до спільного знаменника їхнє пенсійне забезпечення. А поряд з архівом тонесенька папка з п'ятьма відписками з установ.

— Певно, за своїми стратегічно-вселенськими планами державні мужі геть забули про простих смертних, — іронізує Зеленський. — Ми для них мурахи, що повзають під ногами. У разі чого, можна й затоптати.

І топчуть. Тільки в Сумській області з 1997 року віддали Богові душу понад п'ять тисяч інвалідів.

Мал. Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

Аби звернути увагу чиновницької раті на нагальні проблеми інвалідів, з ініціативи Олександра Зеленського міське товариство інвалідів заснувало в 1997 році власну газету «Славутич». Торік через брак коштів часопис наказав довго жити. Обласна влада навіть пальцем не поворухнула, щоб врятувати видання.

Однак ці невдачі не вибили Олександра із сідла, не підірвали його бойовий дух. Він створив благодійний фонд інвалідів імені Харитоненка, який узяв під опіку інвалідів Сумщини.

— Нашими постійними спонсорами, на відміну від державних мужів, є люди чесні й совісні — майже три десятки приватних підприємців, — каже Георгійович. — Серед них фірми «Брифт» Михайла Шияна, «Корудоліт» Бориса Когана, «Селен» Івана Турецького, «Сумиреспект» Вікторії Денисової. Щорічно до фонду надходить коштів та продуктів у середньому на десять тисяч гривень.

За ці гроші в нинішньому році провели в Сумах всеукраїнські змагання інвалідів з баскетболу та гонки на інвалідних візках, конкурс «Малюнок на асфальті» серед дітей з обмеженими фізичними можливостями, а також оздоровляли малечу, хвору на церебральний параліч, у приміському санаторії, надавали допомогу найбільш незахищеним дорослим інвалідам.

Не відмовився Зеленський також від своєї давнішньої мрії — започаткувати для інвалідів надомне виробництво та відродити народні промисли. Але для цього потрібно мати додатково хоча б ще 10—15 тисяч гривень.

У цьому питанні покладався на підтримку народних обранців і...

— Спіймав великого облизня, — невесело жартує Олександр Георгійович. — Один відфутболив одразу, мовляв, мене вибирали в іншому окрузі, інший «розщедрився» лише на обіцянки та рукостискання.

Я не втримався від запитання:

— Навіщо вам здалися турботи про ближнього, постійні приниження, безсонні ночі з валідолом під язиком?..

Владислав ЖМУРКОВ.
Суми.

Страйкарі звернулися до суду

СТЕЖИМО ЗА ПОДІЄЮ

У кореспонденції «Страйк на судні» («ГУ» за 5 грудня) йшлося про те, що екіпаж панамського теплохода «Okean Pacific 1» (7 українських та 16 філіппінських моряків) оголосив страйк, вимагаючи від судновласника погашення боргів із зарплати. Судно прийшло на ремонт до Іллічівського судноремонтного заводу, однак у зв'язку зі страйком до доку не було поставлено. Воно простоює в акваторії підприємства. Днями у відносинах «екіпаж — роботодавець» відбулися деякі зміни. Судновласник провів повний розрахунок з двома українськими моряками, виплативши борг і поточну зарплату, та списав їх на берег — у третього механіка й слюсаря закінчився термін контрактів. З рештою членів екіпажу конфлікт триває.

Річ у тім, що судновласник — компанія «Aker Shipping» — спробував розв'язати проблему дрібними подачками. Так, на Філіппіни перераховано ту частку зарплати тамтешніх моряків, що належить одержати їхнім сім'ям. Та й то лише за два місяці. А самі члени екіпажу досі нічого не отримали. П'яти українським морякам виплатили по місячному окладу. Решту пообіцяли пізніше, водночас поставивши вимогу припинити страйк та відвести судно в док на ремонт.

Моряків, однак, це не влаштовує. Вони вирішили продовжити акцію протесту. Екіпаж направив позови до місцевого суду з проханнями посприяти отриманню зарплати та інших виплат у повних обсягах, згідно з відпрацьованими термінами.

Георгій ВОРОТНЮК.
Іллічівськ — Одеса.

Фізичні вади не стануть на заваді

МИЛОСЕРДЯ

Приміщення Вінницького міськвиконкому стало першим у місті, де обладнали спеціальне пристосування для в'їзду на інвалідному візку. Такими само доступними будуть входи до всіх життєво важливих закладів: лікарень, магазинів, культосвітніх установ тощо. Створення пандусів передбачено програмою «Адаптація міста до інвалідного візка», розробленою з ініціативи громадської організації молоді з обмеженими фізичними можливостями «Гармонія». Підтримав задум і міський голова Олександр Домбровський.

Члени організації планують створити спортивно-реабілітаційний та арт-центри для людей з обмеженими фізичними можливостями. Представники влади зі свого боку пообіцяли розв'язати низку побутових проблем інвалідів, насамперед тих, що стосуються їхнього навчання і працевлаштування. Передбачено придбати два мікроавтобуси для обслуговування інвалідів. Нині їх проживає в обласному центрі десять тисяч.

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.

ФОТОФАКТ

У Сумському обласному краєзнавчому музеї проходить виставка «Дідух», присвячена різдвяній символіці наших предків.

На знімку: художниця Ірина Гаршина демонструє свою роботу — ляльковий різдвяний вертеп.

Фото Олександра ШИБАНОВА (Укрінформ).

На заробітки замість школи

ТЕНДЕНЦІЇ

У Надвірнянському районі, що на Івано-Франківщині, з початку навчального року за парти не сіло близько чотирьох десятків учнів. Більшість із них разом з батьками виїхали на заробітки, в тому числі і за кордон.

Питання розглядали на сесії райради. Депутати вважають, що першочерговим завданням дирекцій шкіл спільно з головами міст і сіл є повернення дітей у шкільні класи або залучення їх до навчання в консультативних пунктах.

Утім, ця проблема існує в багатьох районах Івано-Франківщини, **інформує УНІАН.**

Пам'ятник жертвам нацизму в Харкові

Сьогодні Президент України Леонід Кучма планує прибути до Харкова. Головна мета візиту — участь у церемонії відкриття меморіального комплексу Дробицький Яр. Глава держави пройде тим шляхом, яким на початку війни фашистські окупанти вели на розстріл єврейське населення міста. Відкриття пам'ятника відбудеться за будь-якої погоди.

За інформацією державного архіву Харківської області, з 14 грудня 1941-го по 7 січня 1942 року в Дробицькому Яру було поховано живими, розстріляними чи спаленими в бараках понад 15 тисяч євреїв, які мешкали в Харкові та Харківській області.

Микола КОСИЙ.
Харьков.

Дитину... на продаж

ЖАХ!

Заперечити істину, що діти — безцінний Божий дар, вирішила одна з мешканок Миколаєва. І встановила ціну власній доньці — 2,5 тисячі доларів, пославши оголошення на місцеве телебачення: продається у добрі руки...

Дику ідею Валентина К. пояснює просто: продається, аби з дитини потім «не знущалися». Продати ж необхідно, бо чоловік відбуває тривалий термін ув'язнення, а їй самій доводиться жебракувати з іще однією, дворічною, донькою. А оті 2,5 тисячі доларів — ціна будинку в селі.

Заступник головного лікаря дитячої лікарні №2 Ольга Альбещенко повідомила, що семимісячна Іона потрапила до них із захворюванням на двосторонню пневмонію. Нині дівчинку вже виписали. Ситуацію контролюють правоохоронні органи, медики... Схоже, далі дівчинка перебуватиме в Будинку дитини, де її не продаватимуть і не купуватимуть.

Анатолій РОМАНЮК.
Миколаїв.

Гаряча вода — розкіш. А тепло?..

РЕАЛІЇ

Майже половина мешканців багатоповерхівок Олександрії Кіровоградської області відмовилися від гарячої води. Такий результат опитування, проведеного працівниками місцевого «Теплокомуненерго». Причина — людям нічим платити за «цивілізацію». До речі, в обласному центрі справи не кращі. З'явившися на кілька днів після початку опалювального сезону, гаряча вода так само раптово зникла. Комунальники пояснюють це тим, що піклуються насамперед про те, щоб у домівках було тепло. А без гарячої води, мовляв, обійтися можна. Однак усупереч «теплим» запевненням після відключення гарячої води батареї опалення в оселях мешканців Кіровограда теплішими не стали.

Олег БОНДАР.
Кіровоградська область.

Фото Олександра СЄРОГО (Укрінформ).

ФОТОФАКТ

Склодуви приватного підприємства «Ілона Лтд.», що в Южному Одеської області, щомісяця виготовляють до 50 тисяч наборів якісного посуду.

«Жигуль»-убивця

Учора в райцентрі Саврань Одеської області на території центрального ринку легковик врізався в натовп. Одна людина загинула, а ще 14 — поранено. Серед дев`яти госпіталізованих шестеро перебувають у тяжкому стані. Причина ДТП — водій не впорався з керуванням, **повідомляє прес-служба МНС України**.

СПОРТ

■ Бокс

Токіо передає естафету Москві

Упродовж кількох днів у столиці Японії відбувався 40-й Конгрес найавторитетнішої і найпопулярнішої боксерської організації професіоналів — WBC. Україну на ньому представляла делегація НЛПБУ, до складу якої входили її почесний президент Станіслав Сафронов, президент Михайло Зав'ялов, генеральний секретар Анатолій Полочанський та президент NBP Вадим Бухкалов.

— Було розглянуто чимало цікавих питань —суддівських, медичних тощо, — розповідає **Михайло ЗАВ'ЯЛОВ**. — Особливо багато галасу зчинилося навколо рейтингів. До речі, наш Віталій Кличко очолює його у суперважкій категорії. Багаторазовий чемпіон Європи, володар кількох інтерконтинентальних поясів, киянин Олександр Гуров має третій номер у важкій категорії.

А от у версії WBA Сашко — челенджер. І 1 березня 2003 року він проведе бій за чемпіонський титул з представником «стайні» екзотичного американця Дона Кінга — французом Морбеком. Де відбудеться цей поєдинок — у Парижі, Лас-Вегасі чи Лондоні, — поки що ведуться торги.

Помітно піднявся в рейтингу WBC киянин Олександр Ветух (66 кг). Він — шостий. Тепер готується до поєдинку за звання чемпіона Європи. Завтра в Манчестері Олександр проведе рейтинговий бій з представником клубу братів Кличків у Гамбурзі Торстеном Торбеком. А вже після цього з відомим британським промоутером Франком Вореном поговоримо про деталі зустрічі за європейський титул.

У Токіо було оголошено, що наступний конгрес WBC відбудеться в Москві.

■ Футбол

Ліга чемпіонів. Другий груповий турнір. Другий тур.

Група А. «Барселона» (Іспанія) — «Ньюкасл» (Англія). 3:1. 45 100 глядачів. **Голи:** Дані, 7, Клюйверт, 36, Мотта, 58 — Амеобі, 24.

«Інтер», «Барселона» — по 6 очок, «Ньюкасл», «Байєр» — по 0.

Група С. «Боруссія» (Німеччина, Дортмунд) — «Мілан» (Італія). 0:1. 52 000. Інзагі, 49.

«Реал» (Іспанія, Мадрид) — «Локомотив» (Росія). 2:2. 55 000. Рауль, 21, 76 — Обіора, 47, Мнгуні, 74.

«Мілан» — 6 очок, «Боруссія» — 3, «Локомотив», «Реал» — по 1.

Група D. «Ювентус» (Італія) — «Базель» (Швейцарія). 4:0. 22 600. Трезеге, 3, Монтеро, 34, Таккінарді, 43, Дель П'єро, 51, з пенальті.

«Манчестер Юнайтед» (Англія) — «Депортиво» (Іспанія). 2:0. 67 014. Ван Ністелрой, 7, 55.

«Манчестер Юнайтед» — 6, «Ювентус» — 4, «Депортиво» — 1, «Базель» — 0.

■ Гандбол

Данія. Чемпіонат Європи. Жінки. **Україна—Сербія і Чорногорія. 24:39.** Пакуй валізи...

В. Б.

«Укртатнафта» збільшила податкові відрахування увосьмеро

НЕЗВИЧАЙНИЙ ПРІОРИТЕТ

Нещодавній звіт за підсумками роботи за десять місяців 2002 року транснаціональної фінансово-промислової нафтової компанії «Укртатнафта», створеної 1994 року на базі найбільшого в країні Кременчуцького НПЗ, змусив ще раз серйозно замислитися над майбутнім флагмана нафтопереробної галузі України. Після торішньої кризи, спричиненої зміною керівництва, тільки тепер можна з упевненістю говорити про те, що робота компанії остаточно стабілізувалася, обіцяючи із самого початку нового року ввійти у фазу нарощування фінансово-економічних показників. А це є кращою демонстрацією оптимальної схеми взаємодії акціонерів компанії, найбільшим із яких є Україна.

Рівень завантаження компанії «Укртатнафта» сировиною в січні—жовтні поточного року зріс майже вдвічі порівняно з одним із найскладніших для українського гіганта минулим роком. За десять місяців було перероблено 5 908,6 тис. тонн нафти, що перевищує рівень річної переробки заводу протягом останніх чотирьох років. Не викликає сумнівів, що за умови збереження завантаження на рівні 450—550 тис. тонн на місяць, які завод переробив у листопаді і переробить у грудні (відповідні заявки давальники вже розмістили), у 2002 році «Укртатнафта» досягне найвищого з 1995 року показника переробки нафти.

Проте головним підсумком роботи компанії її керівництво вбачає повернення довір'я постачальників нафти, які протягом останніх трьох років воліли оминати «Укртатнафту» стороною. За ці роки за підприємством міцно закріпилася репутація ненадійного партнера. Борги перед давальниками досягли 300 тис. тонн нафтопродуктів, спричинене неповерненням нафтопродуктів зниження поставок сировини на «Укртатнафту» робило розрахунки за боргами дуже примарними.

Після зміни керівництва в серпні 2001 року довіра постачальників до компанії почала зростати разом із обсягами давальницьких поставок нафти, у тому числі й від акціонера «Укртатнафти» — російської «Татнефти», якій колишнє керівництво заборгувало близько двадцяти мільйонів доларів. Істотний внесок у завантаження сировиною виробничих потужностей зробила і сама компанія, що активно закуповувала українську нафту за прямими договорами. Так, за десять місяців поставки української нафти до Кременчука досягли 1 451,9 тис. тонн, що на 6 відсотків більше, ніж за такий самий період 2001 року. Про зростання довіри до «Укртатнафти» свідчить і факт надходження на завод нинішнього року казахстанської нафти. З січня по жовтень включно від казахстанських видобувників надійшло 305,5 тис. тонн нафти, що майже вдвічі більше, ніж минулого року.

Логічним підсумком зростання обсягу поставок нафти стало збільшення виробництва товарних нафтопродуктів. Так, за десять місяців нинішнього року «Укртатнафта» підняла планку випуску бензинів на 62,1 відсотка (до 1 293,2 тис. тонн), дизельного палива — на 69,6 відсотка (до 1 708,6 тис. тонн). Окремо треба зупинитися на виробництві мазуту — головної експортної позиції підприємства і відповідно джерелі валютних надходжень. За розглядуваний період «Укртатнафта» збільшила виробництво мазуту в 2,5 разу — до 1 974,9 тис. тонн. Закономірним результатом всебічного зростання обсягів виробництва стало часткове повернення позицій на ринку нафтопродуктів, де компанії раніше належало 50 відсотків. За підсумками десяти місяців частка кременчуківців на ринку нафтопродуктів (бензин, дизпаливо, і мазут) становила 34,93 відсотка, зрісши порівняно з минулим роком на 10 відсотків. Загальне збільшення поставок нафти дало змогу повніше використати величезні виробничі потужності компанії «Укртатнафта», які були затребувані на 38 відсотків проти торішніх 21,5.

Є в Кременчуці й проблеми. Головна з них — зниження глибини переробки нафти, тобто відбір найцінніших світлих нафтопродуктів. Причини цих негативних для заводу явищ криються в погіршенні якості нафти, яка поставляється, що, у свою чергу, пояснюється зростанням питомої ваги в загальному обсязі сировини важкої татарстанської нафти. І хоч глибина переробки АТ «Укртатнафта» на рівні 66,4 відсотка все одно залишається однією з найкращих у галузі, пошук шляхів її збільшення є пріоритетним для правління компанії, каже виконувач обов'язків голови правління АТ «Укртатнафта» Сергій Перелома.

Водночас із позитивними виробничими показниками роботи компанії «Укртатнафта» в поточному році найбільш значні зміни спостерігаються у фінансових результатах. Якщо збільшення випуску нафтопродуктів дає державі та її громадянам опосередковані вигоди — як зниження цін на бензин і дизпаливо, то рівень сплати податків до державної скарбниці країна відчула одразу. Як повідомляє прес-служба, порівняно з минулим роком «Укртатнафта» сплатила до бюджету податків і зборів на суму, увосьмеро разів більшу: за десять місяців вона сягнула півмільярда гривень. Як повідомив Сергій Перелома, поліпшення виробничо-фінансових показників підприємства цього року є наслідком виходу компанії на ринок продажу нафтопродуктів і виконання взятих зобов'язань перед давальниками, що привело до додаткового збільшення поставок нафтової сировини на «Укртатнафту».

Підбиваючи попередній підсумок роботи українського велета нафтопереробки в 2002 році, не можна не відзначити дещо нетипову для українських реалій позицію кременчуцького підприємства у сфері публічного висвітлення своєї діяльності. У нафтопереробній галузі лише «Укртатнафта» щомісяця звітує про свою фінансово-господарську діяльність, говорить і про успіхи, і про свої проблеми. Не можна назвати типовою і політику керівництва компанії в податковій сфері. Податкові відрахування АТ «Укртатнафта», за підсумками десяти місяців, уже досягли 489 млн. грн., що майже увосьмеро перевищує аналогічний показник 2001 року. Це — найвищий результат у нафтопереробній галузі України і краща віддача від збереження державної частки на найбільшому нафтопереробному підприємстві України.

Сергій ГОНЧАР.

Основні виробничі показники АТ «Укртатнафта» за десять місяців 2002 року.

Обсяг переробки, загалом тис. тонн	5 908,6
Вихід товарних світлих нафтопродуктів	% 55,36
Глибина переробки нафти	% 66,37

ОГОЛОШЕННЯ

БАТЬКИ І ДІТИ

Гончарі

У всіх довідниках і енциклопедіях написано, що Олесь Гончар народився в селі Сухе, яке тоді називалося Суха Слобода, що нині у Кобеляцькому районі Полтавської області. Але рідна сестра славетного письменника Олександра Терентіївна Сова з цим не згодна. Вона стверджує, що Олесь народився на околиці Катеринослава, нинішнього Дніпропетровська.

— На вулиці, яку до революції називали Оселедівкою. Тепер це Петрозаводська. Я навіть хату пам'ятаю, — продовжує жінка. — Вона була глиняна і збереглася досі, але вже давно обкладена цеглою. Та ще те віконце, що було над припічком, закладене...

Олександра Терентіївна на чотири роки старша від брата. Вона також народилася в тій хаті, яка тоді належала старому Біліченку, — батькові її і Олеся. Я, каже, хоч і була ще мала, а пам'ятаю той день, коли дідусь вийшов на ганок і сказав мені: «Ми тобі братика впіймали».

— Наша з Олесем мама, Тетяна Гончар, у хаті діда Біліченка спершу з'явилася як наймичка чи прислужниця, — згадує Олександра Терентіївна. — У діда своїх було шестеро дітей, коли померла його перша дружина. Він узяв за себе вдову, що мала своїх троє. Але ця незабаром теж померла. От і найняв він тоді аж із Сухої Слободи, де мав родичів, дівчину Тетяну Гончар. А вже за його сина Терентія вона і вийшла заміж у 1913 році. Я з'явилася в них наступного року...

Тут писалося йому найкраще

Дата народження Олеся Гончара — 3 квітня 1918 року. Саме того дня, як свідчать історики, в Катеринославі було поширено звернення оргштабу революційних військ із закликом до трудящих «вступать в ряды революционных вооруженных сил для борьбы с иностранной интервенцией». Ще за тиждень тут піднімали повстання проти австрійсько-німецьких окупантів. Отож молода мама взяла в руки немовля і сама втекла подалі від стрілянини та всіх тодішніх страшних перипетій. У село до своїх батьків. А там за півтора року, так і не повернувшися до Терентія та старшої дочки, померла...

Тут постає запитання, чому Олесь Гончар ніде жодного разу не зізнався, що він насправді родом з Дніпропетровська? Чому, зрештою, не вніс поправки до своєї біографії? Це ж бо навіть принципово для таких великих, яким він був. Адже, з другого боку, навпаки не приховував, що у Дніпропетровську, в будинку сестри Олександри Біліченко-Сови, на вулиці Клубній, 25, спершу були написані «Прапороносці», а потім повністю або частково і багато інших його романів. Та сама «Тронка» чи «Собор», наприклад. Найдорожчим місцем називав Олесь Терентійович цей будинок на робітничій околиці Дніпропетровська.

— Олесь завжди говорив мені, що ніде так хороше і легко не писалося, як у моїй хаті, — пригадує бабуся Шура, Олександра Сова. — І дуже він мене любив. Так, як ніхто інший з Гончарів. А я його любила...

Посягнув на владу Ватченка?

Нині можна висловлювати припущення, що письменник елементарно образився на дніпропетровців-земляків. Відомо, що всі оті гоніння, які чинилися після виходу в світ «Собору», були ініційовані тодішнім партійним керівництвом Дніпропетровської області. Мов у воду, дивився Григір Тютюнник, який надіслав Олесю Терентійовичу приватного листа: «О, як засичить наша ретроградська гидь, упізнавши сама себе». Тютюнник назвав «Собор» романом-сполохом. «Народ, від якого забрано і приховано історію його духу, як приховують від прийомної дитини, хто її батьки і куди вони поділися, народ цей звик і «безмолвствует» — і раптом «Собор»!».

Так-от, у Дніпропетровську дійсно «схаменулися» ті, кому «Собор» насмілився заявити, що «не туди, отроки мої, ідете, ось вам інше знамено». У відомій книжці Віталія Коваля «Собор» «і навколо собору» читаємо: «І собор, описаний у романі, дуже схожий на новомосковський і дивів таки багато... Хтось з вірнопідданих свої здогадки, що роман «списано» з Дніпропетровщини, доніс до вух першого секретаря Олексія Ватченка. Обуренню його не було меж. Сприйняв він роман як посягання на його владу. Та й усе місто вже гуло: «Ватченко здав свого батька в будинок престарілих». І то таки була правда. Як і все інше... Від себе тепер уточнимо, що на тому пленумі ЦК Компартії України, на якому Ватченко дозволив вилити увесь свій бруд і гнів на «Собор», у доповіді про літературу зовсім не йшлося. Але дніпропетровського «вождя» це не зупинило...

Став Біліченко Гончаром

Усе це так, одначе все це буде потім. Спершу трапилося, як розповідає Олександра Сова, таке: після смерті їх з Олесем мами батько Терентій Біліченко одружився вдруге. На рідній, але молодшій сестрі своєї покійної дружини. Отож привіз теж її з Сухої Слободи. Але саму, без Олеся. Олеся він не забрав додому, а залишив у сім'ї рідного брата обох своїх дружин — Якова Гончара. Там майбутній письменник і ріс та виховувався, там і вчився в школі. А у Дніпропетровськ повернувся — приїхав, власне, погостювати — лише у 1935 році, коли йому було вже сімнадцять літ. Попросив дядька Якова повезти на батьківщину тільки для того, щоб він побачив свою рідну сестру Шуру-Олександру. А рідний батько його тут, у Дніпропетровську, навіть не впізнав.

— У метриці, тобто у свідоцтві про народження, Олесь був записаний Олександром Біліченком, — розповідає тепер старенька Олександра Сова, яка на пам'ять свою зовсім не скаржиться. — Але там, на Полтавщині, у школі його записали Гончаром. На це прізвище він і одержав свідоцтво про середню освіту. Потім, коли поїхав учитися далі, мав клопіт. Та ти, питали його, Біліченко чи Гончар? Олесь сказав, як відрізав, що Гончар. А не Олександром, Олесем став, не думайте, що задля гарного псевдоніма. Нічого він не придумував, бо Олесем Олеся ласкаво та поматеринськи ніжно називала у школі його перша вчителька, і він уже ніколи не цурався цього імені.

Фото Анатолія КРАСНОЖОНА.

Отож не захотів Олесь Терентійович, запевняє його сестра, бути безбатченком на рідній землі, тому і став Гончаром. У маминому роду — наше коріння. Я сама, продовжує Олександра Терентіївна, коли виходила заміж, раділа, що тепер у мене не таке «довге», а геть «коротке» прізвище.

— Мені вчитися не довелося, писати й читати довго не вміла. І написати своє прізвище Біліченко для мене було мукою. А Сова — це враз... Читати згодом навчилася швидко і легко, щоб читати Олесеві книжки. Я їх усі перечитала. А першою, як зараз пам'ятаю, прочитала новелу «Модри Камінь». Боже, яка новела!

Наш край не визнавав його своїм

Воістину не був безбатченком Олесь Гончар. На зламі двох епох він був духовним батьком усього українського народу. Якщо хочете, батьком воскресіння нашого народу. І його совістю. Недавно видав книжку своїх мемуарів Леонід Кравчук. У ній він передусім розповідає, як у кінці минулого століття розпочиналася боротьба за незалежність України. То Олеся Гончара називає справжнім філософом того руху, який незабаром став відомий як Народний. «Але Гончар, пише Кравчук, ніколи не поривався стати його вождем, хоча, як на мене, мав на це певне право: для мене він — лицар духу, втілення сумління нації».

І все-таки Олесю Терентійовичу було за що ображатися на рідну Дніпропетровщину. Мічена вона якоюсь провиною, коли мова заходить про Гончара. Оте неправедне цькування «Собору» обернулося і для області прокляттям. Ще прикріше від того, що тривалий час область наче й не хотіла визнавати цієї своєї провини. Судіть самі: в Сухій Слободі, у хаті, схожій на дніпропетровську глиняну хатину Якова Гончара, де минуло дитинство Олеся Терентійовича, полтавці давно відкрили музей письменника. А у Дніпропетровську, на вулиці Клубній, є дім, де йому легко й хороше писалося, та, щоб перетворити його на музей, ніхто й пальцем не поворухнув. Або були поодинокі намагання, щоб тутешній національний університет, який Олесь Гончар після війни закінчив, носив його ім'я, так теж нічого не вирішили. А у відомого скульптора — народного художника України Володимира Небоженка давно є макет пам'ятника Гончарю-земляку, одначе чи буде він втілений у бронзу, це досі, на жаль, невідомо...

Довго, дуже довго, Дніпропетровськ не бажав визнавати славетного письменника своїм вихідцем. І тільки треба було, щоб у когорті сучасного покоління керівників спершу міста, а потім і області з'явився чоловік нової формації Анатолій Клименко, щоб усе нарешті почало мінятися. А Клименко просто звідси, з околиці Клубної, теж родом. І коли ходив до школи та вивчав українську літературу, вчителька разом з усіма приводила його до будинку Олександри Терентіївни Сови.

— Я досі пам'ятаю, — згадує Анатолій Володимирович, нині народний депутат України, — як бабуся Шура щиро і привітно зустрічала, як частувала молоком і медом. А ще я в її хаті вперше на власні очі побачив письменницькі рукописи. І я їх тримав у своїх руках, уявляєте? Таке не забувається. А сьогодні я прекрасно розумію, що все те, що зберігає шановна Олександра Терентіївна як пам'ять про брата, не просто родинне та дороге лише їй. Це і для всіх нас значуще та святе.

Стараннями Анатолія Клименка у його рідній середній школі № 115 недавно нарешті відкрито кімнату-музей Олеся Гончара. А біля самої школи минулої весни Клименко з друзями заклав яблуневий сад пам'яті письменника. Та Анатолій Володимирович мріє про музей Гончара в Дніпропетровську. І бачить його тільки в будинку на Клубній, 25, де зараз живе Олександра Сова. Бо домівку своєї любої сестри Олесь Терентійович тут вважав рідною для себе. До неї він приїздив творити свої книжки.

— Я увесь вік була і залишаюся віруючою, — каже Олександра Терентіївна, — і завжди потайки молилася за Олеся, просила у Бога для нього натхнення. Олесь про це знав і ніколи не забороняв, і не заперечував. Навпаки, він був вдячний мені за боже благословення і божий захист. Я була для нього, мов ангел-охоронець, — сестрою, що дуже схожа на нашу маму... Хочу нагадати: це Олесь Гончар свого часу назвав сурмачем і витязем української поезії незабутнього Василя Симоненка. Чи й не за оці слова — пам'ятаєте: «Можна все на світі вибирати, сину. Вибрати не можна тільки Батьківщину»?

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

На знімку: рідна сестра Олеся Гончара Олександра Терентіївна Сова.

Я — ПІДПРИЄМЕЦЬ

Дещо про установчі документи

У минулій публікації нашої рубрики ми згадували про ще один момент дореєстраційного етапу, якщо, звичайно, ви поставили собі за мету створити юридичну особу і визначилися із видом підприємства. Це підготовка установчих документів: статуту підприємства та установчого договору, якщо за організаційно-правовою формою його складання необхідно.

Наприклад, для акціонерних товариств, товариств з обмеженою відповідальністю, товариств з додатковою відповідальністю потрібно оформити і статут, і установчий договір, а для повного і командитного товариства — тільки установчий договір, для приватного підприємства — лише статут.

Установчий договір і статут — основні юридичні документи суб`єкта підприємницької діяльності. Вони мають містити відомості про вид підприємства, предмет і цілі його діяльності, склад засновників та учасників, найменування та місцезнаходження, розмір і порядок утворення статутного фонду, порядок розподілу прибутків, склад та компетенцію органів управління та контролю підприємства, порядок прийняття ними рішень, включаючи перелік питань, з яких необхідна одностайність або кваліфікована більшість голосів, порядок внесення змін до установчих документів, порядок ліквідації та реорганізації підприємства.

Установчі документи товариства з обмеженою відповідальністю, крім того, повинні містити відомості про розмір часток кожного з учасників, розмір, склад та порядок внесення ними вкладів.

Відсутність зазначених відомостей в установчих документах є підставою для відмови у державній реєстрації. До статуту може бути внесено, на вимогу засновників, й інші відомості. Також буде не зайвим внесення до статуту якомога більше видів діяльності. Переваги відчуються згодом, коли через відсутність потрібного виду діяльності виникне потреба вносити доповнення до статуту.

Установчі документи — це ті документи, які регламентують діяльність підприємства та відносини підприємства з державою, партнерами та з власником (засновниками) протягом усієї діяльності підприємства, а також кожний розділ статуту тим або іншим чином, прямо або побічно пов`язано із бухгалтерським обліком і питаннями, які необхідно вирішувати бухгалтеру в процесі його роботи.

Та більш детально слід звернути увагу на установчий договір, оскільки це документ, що регламентує і закріплює відносини між сторонами з приводу участі в утворенні, управлінні підприємством, а також користуванні результатами спільної діяльності.

В установчому договорі необхідно чітко обумовити предмет договору, тобто хто, про що і з якою метою домовляється в спільній підприємницькій діяльності. Засновники мають обумовити розмір і принципи формування статутного фонду, а також для запобігання непорозумінь з іншими співзасновниками чітко визначити права та обов`язки.

Обов`язково слід звернути увагу на розподіл між засновниками прибутку. Зазвичай він розподіляється пропорційно до внесків засновників до статутного фонду, але можуть бути й інші умови. У договорі також обумовлюються умови виходу засновника з підприємства, встановлюється відповідальність засновників підприємства у разі завдання йому збитків.

Установчий договір, як і статут, підписується сторонами, що домовилися, підписи фізичних осіб засвідчуються нотаріально.

Слід зауважити, що відповідальність за відповідність установчих документів законодавству несе власник (власники) або уповноважені ним (ними) органи, які подають документи для державної реєстрації суб`єкта підприємницької діяльності.

Також буде не зайвим до державної реєстрації установчих документів узгодити в органі державної реєстрації назву майбутнього підприємства, а заодно взяти реєстраційну картку та уточнити перелік і адреси післяреєстраційних органів, де треба буде поставити підприємство на облік.

Марина КОВАЛЬЧУК.

СУСПІЛЬСТВО

Завод — у долі. Доля — у заводі

45 років тому розпочалося спорудження на Поділлі першого велета електротехнічної промисловості СРСР — заводу трансформаторних підстанцій. Проект передбачав введення у дію 63,3 тис. кв. метрів усіх критих споруд і випуск сумарної продукції на 632 млрд. крб. І вже через рік паралельно зі спорудженням підприємства вели монтаж устаткування. 10 березня 1959 року зварник Михайло Семенюк, слюсарі-складальники Дмитро Лісовий, Антон Марачковський, Віталій Маркович та Борис Якушев зібрали першу заводську продукцію — високовольтний роз'єднувач.

Уже через десять років Хмельницький завод трансформаторних підстанцій (ХЗТП) став центровим на промисловій карті області, до його показників була прикута увага основних фігур партійно-радянських органів. 16 лютого 1976 року Указом Президії Верховної Ради СРСР підприємство було нагороджене орденом Трудового Червоного Прапора. Вже на той час продукцію ХЗТП постачали не тільки у різні куточки Союзу, а й за кордон — в Індію, В'єтнам, на Кубу.

У 1994 році виробниче об'єднання «Укрелектроапарат» перетворюється з державного підприємства на відкрите акціонерне товариство. Приватизація розпочиналася під час економічної кризи. Однак підприємство не зупинилося. У складних умовах постачання і збуту, відсутності обігових коштів трансформаторники таки вистояли, утримали свого економічного човна. І у цьому насамперед заслуга голови правління ВАТ і водночас генерального директора — Михайла Кирпиченка та його команди.

Колектив — як одна сім'я

Певне, ця теза спадала на думку не одному хмельничанину, котрий дивився звіт по місцевому телебаченню про відзначення 45-річчя від дня початку спорудження ХЗТП — Хмельницького заводу трансформаторних підстанцій. Урочистості відбувалися не у концертних залах чи шикарних ресторанах, як часто буває у таких випадках. Свято проходило винятково на заводі, щоб кожен трудівник був його безпосереднім учасником. І, хоч як дивно, у веселих хороводах брав участь і київський інвестор підприємства, колишній віце-прем'єр і нинішній голова наглядової ради Анатолій ГОЛУБЧЕНКО. Він не грав «на публіку», він щиро радів успіхам підприємства, у здобутки якого і сам докладав чимало зусиль. І він теж, як і Кирпиченко, бажає хмельничанам кращих завтрашніх днів. І не тільки на словах у вузьких аудиторіях чи у промовах з трибун. Навпаки, ще напередодні святкування ювілею підприємства голова наглядової ради пан Голубченко виділив 340 тисяч гривень міському тролейбусному управлінню для прокладення лінії у найвіддаленіший і малодоступний мікрорайон міста, де також мешкають сім'ї трансформаторників. І перший тролейбус таки пішов напередодні ювілею. А ще були асигнування на тролейбусну лінію у Дубово, на потреби лікарень, шкіл, дошкільних установ і будинків престарілих. Одне слово, Анатолій Голубченко міг із чистою совістю йти до простих людей.

Економічний потенціал — це і співпраця з владою

Трансформаторний завод (хмельничани і досі так називають ВАТ «Укрелектроапарат») був і залишається гордістю економіки краю, центровим підприємством у контексті наповнення місцевого бюджету. Тож не випадково, що його роботою цікавляться і сьогодні найвищі посадові держави — тут не раз були обидва президенти України, половина колишніх прем'єр-міністрів, керівники Верховної Ради та народні депутати. Та чи не найбільше навантаження і відповідальність припадає на місцеву владу, і передусім голову обласної державної адміністрації. Саме завдяки тісній співпраці керівництва ВАТ та голови ОДА Віктора ЛУНДИШЕВА (місцеві журналісти ще й досі пам'ятають ті бурхливі події) завод не захопили тіньові структури. А згодом він отримав багато закордонних замовлень, що дало змогу трансформаторникам вистояти в умовах відсутності обігових коштів.

Особисте лобіювання за кордоном інтересів «Укрелектроапарату» Віктором Миколайовичем не випадкове і лежить на поверхні. Саме в цьому виробничому об'єднанні Лундишев пройшов школу економічного гарту — за 12 років виріс із рядового інженера до директора філіалу об'єднання. Ще тоді керівництво об'єднання говорило про нього так: «В. Лундишев дисциплінований, ініціативний, вимогливий до себе і підлеглих, висококваліфікований керівник». Саме цей «життєвий диплом» і відкрив двері Віктору Миколайовичу спочатку в облвиконком, а згодом і до кабінету голови ОДА. Та навіть обіймаючи найвищу посаду в області, Лундишев часто буває у цехах рідного підприємства, часто спілкується з рядовими трансформаторниками. І це додає взаємної наснаги — заводчанам і керівнику виконавчої гілки влади.

Якщо добром зігріте серце

В історію становлення і розвитку підприємства, на мить погляд, грандіозний внесок зробив покійний Микола Євгенович Петраш, котрий керував заводом протягом 28 років. Ця людина, яка мала незвичайний інтелект і талант спілкування, зуміла створити на підприємстві такий психологічний комфорт, що люди з радістю йшли на роботу, хотіли працювати один краще від одного, оскільки працю кожного було видно, вона цінилася і шанувалася. Для трансформаторників завод ставав часткою долі, а з цих тисяч доль формувалася слава підприємства і його, як керівника.

Дбаючи про майбутнє підприємства, Микола Євгенович ретельно готував кадровий резерв. Одного разу був присутній при розмові, коли генеральний казав своєму заступнику:

— Керівник мусить мати не тільки високу фахову підготовку, прожити життя не тільки так, щоб на землі лишився слід, а й намагатися сіяти в колективі зерна добра і людяності. Бо тільки добро може породити добро.

Тим заступником був нинішній голова правління ВАТ «Укрелектроапарат» Михайло Іванович КИРПИЧЕНКО. Людині, котра виросла у працьовитій селянській родині, для якої завод став другою домівкою (один заводський запис у трудовій книжці), настанова Петраша лягла у благодатний ґрунт. Михайло Іванович ішов з любов'ю до людей, а вони відповідали взаємністю. Тому і не було випадковістю, що у листопаді 1997 року акціонери ВАТ «Укрелектроапарат» 99,8 відсотками від присутніх обрали Кирпиченка головою правління і генеральним директором. З цього приводу у книзі «ВАТ «Укрелектроапарат». Люди, роки, життя» сказано так:

«Чи випадково в такий нелегкий період економічних негараздів працівники обрали своїм керманичем Михайла Івановича?

Відповідь однозначна: ні, не випадково!

По-перше, він з людьми працював, вчився у них і вчив їх. Він заслужив своєю чесною працею шану і повагу в колективі. Недарма його обрали депутатом міської ради народних депутатів у 1984—1988 рр.

По-друге, яку б роботу не доручали йому на заводі, він її виконував бездоганно, за що отримав урядову нагороду у 1986 році — орден «Знак Пошани». У 2000 році Михайлу Івановичу присвоєно звання «Заслужений машинобудівник України» і він став «Людиною року Хмельниччини».

По-третє, він не лише генеральний директор, він —кваліфікований економіст, комерсант, підприємець, ділова людина, яка не обходить стороною заводчан і керівників, а прислухається до їх порад і побажань, які вдумливо аналізує, а потім, не поспішаючи, робить висновки.

Михайло Іванович пам'ятає істину: поважай людей, і вони поважатимуть тебе.

По-четверте, він невтомний у роботі, не рахується з часом, а коли виникає потреба, працює і у вихідні дні. І це запозичує у нього його команда та рядові працівники. Словом, він сам не сидить і не залишає у спокої керівників усіх ланок. Він — суворий, принциповий, вимогливий, але разом з тим і доброзичливий керівник, що турбується про життя і побут своїх заводчан, ветеранів та пенсіонерів.»

Оце майже і все, що сказано у книзі обсягом у 300 сторінок. Усе інше — про виробництво, конкретних людей праці, які вчора і сьогодні творили і творять достойні показники великій трудовій сім'ї. Хоча чеснот і добрих справ за п'ять років керівництва підприємством може набратися і на окрему книжку. У виробничій діяльності — як вдалося підвищити продуктивність праці на 300 відсотків, у фізкультурно-масовій роботі — завдяки чому досягли найкращих в області результатів, у культурі виробництва — взяти планку європейського рівня, у меценатстві — стати найщедрішим керівником тощо. А скільки зусиль потребує «посада» голови комісії обласної ради з питань промисловості (крім добросовісного виконання обіцянок своїм виборцям)!

Усе це загалом можна укласти в термін «активна життєва позиція». Саме зважаючи на всі ці аспекти, оргкомітет конкурсу редакції газети «Голос України» «10 лідерів 10-річчя на Хмельниччині» визнав Михайла Івановича Кирпиченка кращим промисловцем краю з врученням «Золотого диплома» і журналістського «Золотого пера». На врученні відзнаки було сказано: це герой нашого часу. Тільки без орденської планки. Та це все ще попереду. І хай Бог дасть, щоб прогноз збувся.

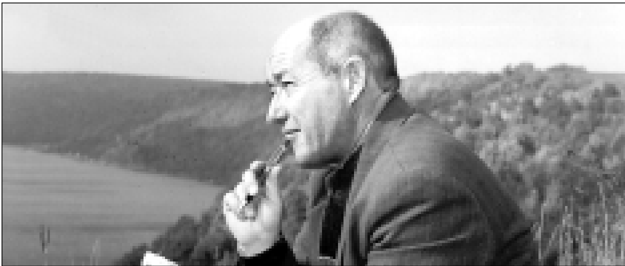

Як і весь завод зібрався з чистою совістю на своє свято, бо кожна людина — то золота літера в історії підприємства. Ледачі і рвачі тут не залишилися. Сьогодні у заводській обоймі — люди високого класу професіоналізму, котрі здатні працювати за колишніх трьох. Тут залишилися люди, для яких завод — друге «я», які пишаються своїм підприємством, а підприємство пишається ними. Серед таких Петро Похитун, Ганна Болдінська, Броніслав Вальков, Олександр Остапчук, Катерина Нікітюк, Петро Байталоха, Анатолій Тарасішин, Ігор Гур'євський, Валентин Фурик та сотні інших славних людей.

Завдяки цій дружній сім'ї продукцію ВАТ «Укрелектроапарат» знають у тридцяти країнах світу, в тому числі й у країнах «великої сімки». Та чи не найголовніше як для держави — трансформаторники регулярно отримують зарплату, справно сплачують усі податки до бюджету і помагають ще й бідним, малозабезпеченим, дитячим та лікарським установам. Можливо, саме цей останній момент і викликає серед подолян найбільшу шану і повагу до колективу.

На фото: вгорі — голова Хмельницької облдержадміністрації Віктор ЛУНДИШЕВ; **внизу ліворуч** — голова правління—генеральний директор ВАТ «Укрелектроапарат» Михайло КИРПИЧЕНКО; **праворуч у центрі** — голова наглядової ради Анатолій ГОЛУБЧЕНКО.

Щодо асортименту і європейської якості продукції, сертифікованої за системою ІS0-9001 зацікавлені особи, фахівці можуть особисто довідатися за адресою:
29010, Україна, Хмельницький, вул. Чорновола, 120. Тел.(факс) (03822) 6-03-36, 9-59-07; 6-91-92.
E-mail: uea@ic. km. ua. WWW. ukrelektroapparat. km. ua.

Сторінку підготував Михайло ВАСИЛАШКО, власкор «Голосу України» у Хмельницькій області.
Хмельницький, вул. Проскурівська,65
Тел. 72-06-53.
E-mail: vmf@ic. km. ua.

Українська аграрна біржа повідомляє, що тридцять четвертий спеціалізований аукціон з продажу скрапленого газу для потреб населення відбудеться
18 грудня 2002 року о 12-00 годині за адресою: м. Київ, вул. Саксаганського, 1.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБСЯГИ СКРАПЛЕНОГО ГАЗУ,
ЩО БУДУТЬ ВИСТАВЛЕНІ НА СПЕЦІАЛІЗОВАНОМУ АУКЦІОНІ № 34 з ПРОДАЖУ СКРАПЛЕНОГО ГАЗУ ДЛЯ ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ 18.12.2002 р.

№ позиції	Обсяг газу в одному лоті, тонн	Кількість лотів, одиниць	Загальний обсяг газу, тонн	Ціна за 1 тону газу (з ПДВ), гривень	Початкова вартість одного лоту (з ПДВ), гривень	Загальна вартість газу (з ПДВ), гривень	Умови транспортування газу
Пропозиція ГПУ «Харгівгазвидобування» (обсяги січня)							
ГПУ "Харківгазвидобування"							
1	25	84	2 100	1 332	33 300	2 797 200	автотранспортом
Всього:			**2 100**			**2 797 200**	

Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу на умовах франко-резервуар газопромислового управління.

Пропозиція ДК «Укргазвидобування» (обсяги січня)							
2	120	45	5 400	1 332	159 840	7 192 800	залізницею
3	35	70	2 450	1 332	46 620	3 263 400	залізницею
Всього:			**7 850**			**10 456 200**	

Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу на умовах франко-резервуар газопромислового управління; 2) При транспортуванні скрапленого газу залізницею поставку цистерн та оплату за налив скрапленого газу в цистерни здійснює покупець.

Пропозиція ВАТ «Укрнафта» (обсяги січня)							
Гнідинцівський ГПЗ							
4	25	275	6 875	1 270	31 750	8 731 250	залізницею
5	7	60	420	1 270	8 890	533 400	автотранспортом

Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу залізничним або самовивозом автомобільним транспортом; 2) Оплату за перевезення скрапленого газу залізничним транспортом здійснює Покупець по окремому договору з транспортною організацією. В ціну за одну тонну скрапленого газу входить вартість послуг за транспортування залізничних цистерн з вузлової станції в пункт наливу, які надаються Прилуцьким підприємством залізничного транспорту; 3) Вивіз скрапленого газу проводить Покупець своїм автотранспортом. При наливі автоцистерн через Прилуцьку ГНС розрахунки за послуги по наливу автоцистерн Покупець проводить по окремому договору з Прилуцьким управлінням по газопостачанню та газифікації.

Качанівський ГПЗ							
6	7	104	728	1 230	8 610	895 440	автотранспортом (Качанівське в-во)
7	7	43	301	1 320	9 240	397 320	*автотранспортом (Качанівське в-во, з регіональної бази зберігання м.Суми)
8	7	28	196	900	6 300	176 400	автотранспортом (Глинсько-Розбишивське в-во), бутан технічний, ГОСТ 20448-90
9	7	64	448	1 070	7 490	479 360	**автотранспортом (Глинсько-Розбишивське в-во, з регіональної бази зберігання м.Суми), бутан технічний, ГОСТ 20448-90

Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу самовивозом автомобільним транспортом; 2) В ціну за 1 тонну скрапленого газу входить вартість послуг по наливу в автоцистерни; 3) В ціну реалізації 1 тонни скрапленого газу через регіональну базу зберігання входить: вартість доставки до регіональної бази, вартість зберігання, вартість послуг по зливу-наливу в цистерни та втрати скрапленого газу при зберіганні; 4) **В ціну реалізації 1 тонни бутану технічного через регіональну базу зберігання входить: вартість доставки до регіональної бази, вартість зберігання, вартість послуг по зливу-наливу в цистерни та втрати бутану технічного при зберіганні.*

НГВУ "Бориславнафтогаз"							
10	7	13	91	1 230	8 610	111 930	автотранспортом
НГВУ "Долинанафтогаз" (з Долинського ГПЗ)							
11	7	43	301	1 230	8 610	370 230	автотранспортом
НГВУ "Надвірнанафтогаз" (з Долинського ГПЗ)							
12	7	18	126	1 230	8 610	154 980	автотранспортом
Всього:			**9 486**			**11 850 310**	

Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу самовивозом автомобільним транспортом; 2) В ціну за 1 тонну скрапленого газу входить вартість послуг по наливу в автоцистерни.

Зміни до пропозицій на продаж оприлюднюються шляхом розміщення на WEB-сторінці УАБ за адресою: **http://www.uame.com.ua/energo**. Внесення змін до пропозицій на продаж допускається до **13 грудня 2002 р**. включно.

Заявки на купівлю за встановленою формою приймаються з 9-00 до 18-00 години до **17 грудня 2002** р. включно.
Сплата учасниками аукціонів попередніх внесків здійснюється на спеціалізований рахунок УАБ № **26047001293** в Українському кредитному банку, м. Київ, МФО **321701**, код за ЄДРПОУ **23389377**.

Українська аграрна біржа, тел. (044) 246-48-90, 246-48-92, http://www.uame.com.ua, E-mail: exch@uame.com.ua

Господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) визнано банкрутом та відкрита лівідаційна процедуру щодо

Колективне сільське підприємство «Україна», постанова від 18.11.2002 р., справа № 33/92 Б, код ЕГРПОУ 00695456, юридична адреса 85400, Донецька обл., м. Селидове, вул. Красноармійська, 39, р/р 26007301490158 у Селидівському відділенні Промінвестбанку України, МФО 334312.

Ліквідатором призначений Лесніков Є. Є., 85483, Донецька обл., м. Новогродівка, ул. О. Кошового, 37/19, тел. 8 (06237) 3-41-27, ліцензія № 249555.

26.11.2002 року ухвалою господарського суду м. Києва (01001, м. Київ, вул. Богдана Хмельницького, 44-Б) порушена справа № 23/374-б про банкрутство Аграрно-фінансового концерну «Сенатек» м. Київ, вул. Клінічна, 25-а, код ЄДРПОУ — 21662797, р/р 2600103083 в АКБ «Інтербанк», МФО 300216. Грошові вимоги та претензії кредиторів приймаються впродовж одного місяця з дня опублікування оголошення в газеті.

Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Жеронкін Дмитро Леонідович, ліцензія № 481 від 13.03.2002 р., тел. 532-60-36.

Господарський суд Полтавської області (36000, м. Полтава: вул. Зигіна, 1) порушив справу № 7/351 про банкрутство Багатопрофільної виробничо-комерційної компанії «Елана ЛТД» (м. Полтава, вул. Пушкіна, 73, р/р 260012353 в АК «Полтава-банк», МФО 331489, код 13944352)

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Іваненко Юрія Миколайовича (ліцензія Серія АА № 047595 від 9.07.2001 р.) 39626, м. Кременчук, вул. Миру, 31, кв. 106.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Уважаемые Господа!

Общее Собрание Акционеров ЗАО «Винницабытхим» состоится в среду 29 января 2003 г. по адресу: 21100, Украина, г. Винница, ул. Фрунзе, 4.

Повестка дня:

1. Отчет правления об итогах деятельности акционерного общества за 2002 год.
2. Отчет ревизионной комиссии об итогах деятельности акционерного общества за 2002 год.
3. Утверждение отчета Правления, заключения Ревизионной Комиссии, порядка распределения прибыли, срока и порядка выплаты дивидендов, порядка покрытия убытков.
4. Назначение аудиторов ЗАО «Винницабытхим».
5. Внесение изменений в Устав и Учредительный Договор ЗАО «Винницабытхим», подписание новой редакции Учредительного Договора и утверждение новой редакции Устава ЗАО «Винницабытхим»
6. Избрание нового состава Наблюдательного Совета, Правления ЗАО «Винницабытхим», Ревизионной Комиссии
7. О получении кредита в банке.
8. О предоставлении в залог целостного имущественного комплекса.
9. О предоставлении полномочий на подписание кредитного договора и договора залога.
10. Утверждение соглашения о предоставлении финансовой помощи акционерами закрытому акционерному обществу «Винницабытхим».

Регистрация акционеров и их представителей будет производится 29 января 2003 года с 9.30 до 10.50. Для регистрации акционерам и их представителям необходимо иметь при себе паспорт, документы, подтверждающие полномочия (доверенность и др.).

Правление ЗАО «Винницабытхим».

Регіональне Агентство з питань банкрутства в Дніпропетровській обл. проводить повторні публічні торги (аукціон) з продажу майна підприємства-банкрута — ТОВ «Укрєврофрахт LTD»

(справа № Б26/2-02). Загальна характеристика об'єкту продажу: лот № 1 —майно підприємства-банкрута (офісна техніка) — ТОВ «Укрєврофрахт LTD», розташоване за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, 21а. Початкова ціна об'єкта продажу за лотом № 1 складає 1429 (одна тисяча чотириста двадцять дев'ять) грн. з ПДВ. Загальна характеристика об'єкту продажу: лот № 2 — обладнання, що належить ТОВ «Укрєврофрахт LTD», розташоване за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, 21а. Початкова ціна об'єкта продажу за лотом № 2 складає 21444,80 (двадцять одна тисяча чотириста сорок чотири) грн. вісімдесят коп. з ПДВ. Гарантійні внески учасників аукціону (5% від початкової ціни) та реєстраційний збір за реєстрацію учасників аукціону — 17 грн. перераховується на п/р № 26007006610000 в Укрсіббанку, МФО 306856, код ЗКПО 31540566 до 10.01.2003 р. включно. Заявки на участь в аукціоні приймаються до 10.01.2003 р. включно за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, б. 48, кім. № 10, з 9.00 до 17.00 (крім вихідних). З питань ознайомлення з об'єктом та оформлення участі в аукціоні звертатися за тел. (056)744-19-31.

Публічні торги відбудуться 16.01.03 р., о 10.00 за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, б. 48, кім. № 10.

ОАО «Сумиобленерго»
оголошує

ТЕНДЕР

по придбанню:
✓ **Будівництво повітряних ліній електропередач напругою 0,4 кВ, 10 кВ, 35 кВ, 110 кВ.**

За довідками звертатися:
м. Суми, вул. Харківська, 125, к. 107
Тел./факс: 8(0542) 33-71-86, 393-212
E-mail: *snab05@sm.energy.gov.ua*

ТОВ «ОЛТА» ЗКПО № 31749913, повідомляє про свою ліквідацію. Претензії розглядаються протягом одного місяця за тел.: 489-07-46.

ЗАТ «ЦИВІЛЬБУД»

запрошує до участі у тендері підприємства і організації всіх форм власності.

Предмет тендеру:
закупівля с/г техніки на загальну суму 2 млн. грн.

Умови тендеру:
комплект тендерної документації буде наданий після письмової заяви за адресою що вказана нижче та сплати суми, що не повертається.

Для всіх учасників 200 грн.

Заяву на участь необхідно надіслати до 31.12.2002 року, за адресою: м. Полтава: вул., Кагамлика, 35-В, тел. 8(05322) 3-01-20, інд. код. 01270598, р/р 26005448, МФО 331489 АБ «Полтава-банк».

До уваги акціонерів ВАТ «КАХОВСЬКИЙ РАЙАГРОХІМ»!

Відповідно до Закону України «Про господарські товариства» правління ВАТ «Каховський Райагрохім» повідомляє про проведення чергових загальних зборів акціонерів ВАТ «Каховський Райагрохім» з наступним **порядком денним:**

1. Про підсумки роботи ВАТ «Каховський Райагрохім» та ДП «ЗЕМЛЕРОБ» в 2002 році та балансі підприємств станом на 1 січня 2003 року.
2. Звіт Ревізійної комісії ВАТ «Каховський Райагрохім» про перевірку фінансово-господарської діяльності товариства в 2002 році.
3. Про виплату дивідендів акціонерам ВАТ «Каховський Райагрохім».
4. Про внесення змін та доповнень до Статут ВАТ «Каховський Райагрохім» у зв'язку зі зміною місцезнаходження товариства на адресу: місто Каховка Херсонської області, вулиця Промислова, 4.
5. Про внесення змін та доповнень до Статуту ДП «ЗЕМЛЕРОБ» ВАТ «Каховський Райагрохім» у зв'язку зі зміною місцезнаходження підприємства на адресу: місто Каховка, Херсонська область, вулиця Промислова, 4.

Загальні збори акціонерів відбудуться 01 лютого 2003 року за адресою: Херсонська область, місто Каховка, вулиця Промислова, 4 (раніше — м. Каховка, вулиця Мелітопольска, 11а), у приміщенні правління ВАТ «Каховський Райагрохім».

Для реєстрації, акціонерам потрібно мати при собі документ, що посвідчує особу (паспорт), а повіреним особам — належним чином оформлену довіреність та документ, що посвідчує особу.

Початок реєстрації акціонерів о 8.00 годині.

Початок зборів о 9.00 годині.

Регіональне Агентство з питань банкрутства в Дніпропетровскій обл. проводить повторні публічні торги (аукціон) з продажу майна підприємства-банкрута — УГ ТОВ «Аван»

(справа № Б26/1-02) зі зниженням вартості майна на 30 %. Загальна характеристика об'єкту продажу: лот № 1 — майно підприємства-банкрута (офісна техніка) — УГ ТОВ «Аван», розташоване за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, 21 а. Початкова ціна об'єкта продажу за лотом № 1 складає 17079, 37 (сімнадцять тисяч сімдесят дев'ять) грн. тридцять сім коп. з ПДВ. Гарантійні внески учасників аукціону (5 % від початкової ціни) та реєстраційний збір за реєстрацію учасників аукціону — 17 грн. перераховується на п/р № 26007006610000 в Укрсіббанку, МФО 306856, код ЗКПО 31540566 до 10.01.2003 р. включно. Заявки на участь в аукціоні приймаються до 10.01. 2003 р. включно за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, б.48, кім № 10, з 9.00 до 17.00 (крім вихідних). З питань ознайомлення з об'єктом та оформлення участі в аукціоні звертатися за тел. (056) 744-19-31.

Публічні торги відбудуться 16.01.03р., о 12.00 за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, б. 48, кім. № 10.

Закрите акціонерне товариство «РЕНЕТ», ідентифікаційний код № 22898190, сповіщає про свою самоліквідацію. Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців за телефонами 515-42-77, 238-63-15.

Господарський суд Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11) порушив справу про банкрутство Закритого акціонерного товариства «Городенківський міжрегіональний торгівельно-біржовий дім» (76000, Івано-Франківська обл., м. Городенка, вул. Братів Окунєвських, 16, р/р 2600764 в Городенківському ТВБВ АППБ «Аваль», МФО 336462, код ЄДРПОУ 24697088).

Розпорядником майна призначено Городчука Юрія Дмитровича (ліцензія Міністерства економіки України серії АА № 250296 від 01.03.2002 р.).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються в місячний термін з дня опублікування оголошення.

ЗАТ «РОСЬ» (юридична адреса: с. Копіївка, Вінницької області) ідентифікаційний код 13303564 повідомляє про реорганізацію в товариство з обмеженою відповідальністю (РОСЬ). ТОВ «РОСЬ» є правонаступником ЗАТ «РОСЬ»

Товариство з обмеженою відповідальністю «Надія-2000»,

що знаходиться за адресою: м. Київ, вул. Героїв Сталінграду, 39 а, кв. 185, тел. 411-03-78; ідентифікаційний код № 30441258; свідоцтво про державну реєстрацію № 07808, видано Мінською районною державною адміністрацією від 8.06.1999 р.; оголошує про свою ліквідацію, претензії приймаються протягом одного місяця.

Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Урожай», яке знаходиться в селі Сирове Врадіївського району Миколаївської області по вулиці Леніна, 20, код за ЄДРПОУ 03764459, повідомляє про свою ліквідацію на підставі рішення зборів учасників від 30 листопада 2002 року. Претензії приймаються ліквідаційною комісією протягом двох місяців від дати публікації цього оголошення.

ВАТ «Новокаховський річковий порт»

повідомляє про те, що чергові збори акціонерів відбудуться 01 лютого 2003 року о 15.00 за адресою: Херсонська обл., м. Таврійськ, вул. Портова, 1, т. (05549) 7-31-00.

Порядок денний:

1. Про підсумки роботи ВАТ «Новокаховський річковий порт» в 2002 році та баланс підприємства станом на 1 січня 2003 року.
2. Звіт Ревізійної комісії ВАТ «Новокаховський річковий порт» про її роботу в 2002 році.
3. Про будівництво зернокомплексу по переробці, зберіганню та транспортуванню зернових культур та іншої сільськогосподарської продукції.

Початок реєстрації акціонерів о 14-й години.

Для реєстрації потрібно пред'явити посвідчення особи чи відповідно оформлене доручення.

Правління ВАТ «Новокаховський річковий порт».

Господарським судом Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) постановою від 28.10.2002 р. по справі № 4/226, на підставі ст. 52 закону № 784-XIV Жовтневе районне споживче товариство 57284, Миколаївська область, с. Лимани, вул. Фрунзе, 122, код ЄДРПОУ 01760003 (р/р 26008101033073 у МФ АБ «УКООПСПІЛКА», МФО 326494) визнано банкрутом. Ліквідатором призначений Друмирецький Вячеслав Борисович (ліцензія АА № 250040) м. Миколаїв, вул. Морехідна, 14, офіс 209.

Згідно Ухвали господарського суду від 02.12.2002 р. по справі № 4/226 процедуру передбачену ст. 52 Закону № 784-XIV припинено і до боржника застосовані загальні судові процедури у справі про банкрутство.

Заяви кредиторів (у тому числі і тих, що заявили свої вимоги згідно ст. 52 Закону № 784-XIV) із грошовими вимогами до банкрута приймаються у місячний термін із моменту опублікування оголошення.

Хореографія, що співає

ТЕАТР

Візитною карткою міста називають Севастопольський театр танцю, якому 17 грудня виповнюється три роки. Дата не вражає, вражають успіхи.

Нещодавно відразу шестеро з колективу відзначено Указом Президента України: художній керівник-директор театру Вадим Єлізаров став народним артистом, звання заслужених одержали головний балетмейстер Ніна Маршева, балетмейстери Сергій Гриньов та Денис Єлізаров, артисти Наталя і Олександр Єлізарови.

І от нова (вже восьма) хореографічна вистава «Notr-Dame de Paris». Її поставлено за відомим романом Гюго, який здобув нове життя завдяки відомому французькому мюзиклу.

Звісно, потрібна сміливість, щоб запропонувати власний варіант вистави, не маючи великих французьких коштів, не маючи їх узагалі. Але Вадим Єлізаров, який зумів створити театр, спромігся знайти і меценатів.

Завдяки їхній допомозі театр закупив світлотехніку і спеціальну французьку танцювальну підлогу, акустичну апаратуру, виготовив оригінальні декорації.

Севастопольці взяли за основу французький мюзикл з його чудовою музикою і вокалом. Але, як і для попередньої вистави («Кармен»), написали власне лібрето.

Одразу після прем'єри зібралася художня рада. В головному всі одностайні: «Notr-Dame de Paris» — досягнення театру танцю, його новий рівень. Дуже точно сказав головний режисер театру імені Луначарського Володимир Магар: «Спочатку я дивився виставу як глядач. А коли по спині мурашки поповзли, зрозумів, що сьогодні я в справжньому театрі, де прекрасні актори, чудові декорації і костюми, де є драматургія, врешті-решт!» А ще казали: «Сьогодні ми побачили співаючу хореографію і танцюючий хор!»

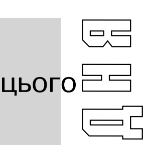
Після прем'єри Вадим Єлізаров, який дуже хвилювався під час вистави, відповів на чергове запитання про творчі плани: «21 грудня знову прем'єра — «Попелюшка». 24 грудня виступатимемо в концертному залі «Росія» в Москві. Після шкільних канікул — гастролі в Україні. Це важливо, адже нас краще знають, напевно, за кордоном, ніж на батьківщині. Гастролі погодилася фінансувати севастопольська філія «Приватбанку».

...На місяць уперед усі квитки на вистави театру танцю Вадима Єлізарова продано. Банкіри — народ обачливий, будь-куди гроші не вкладають.

На знімку: сцена з вистави «Історія кохання».

Світлана КАЛИНОВСЬКА.
Севастополь.

13 ГРУДНЯ

■ 1877 р. Народився Микола Леонтович, композитор, хоровий диригент, музичний діяч. ■ 1917 р. Генеральний секретаріат УНР у заяві висловив неприйняття політики більшовицького уряду в Петрограді. ■ 1919 р. Харків визволено від денікінців. ■ 1921 р. До Анкари прибула місія УСРР на чолі з командувачем Збройних сил України і Криму М. Фрунзе. Підписано договір про співробітництво між Туреччиною й Україною. ■ 1957 р. Засновано обчислювальний центр АН УРСР (нині — Інститут кібернетики ім. Глушкова). ■ 1963 р. Помер поет Василь Симоненко.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

Перебувати у стані «файно»

«Воплі Відоплясова» презентували свій новий альбом «Файно». В нього ввійшли вісімнадцять треків. Назву альбому (чи то самі «вевешники», чи то їхні нові прес-секретарі) пояснюють так. Мовляв, слово «файно» несе в собі глибинний позитивний зміст, щось середнє між станом нірвани та добрим гумором.

Цей творчий доробок ілюструє теперішній стиль гурту — етно-рок, поєднання живих етнічних інструментів з важким звуком електричних гітар.

Уперше в історії гурту виходить інтернаціональний альбом. Цоївська ностальгія за сонячними днями свіжо зазвучала у французькому прононсі «Les jours de solei», а «Пачка цигарок» набула трохи іншого змісту в англомовному варіанті «The pack of cigarettes», «Зоряна осінь» отримала російську версію «Осень». «ВВ» переспівав пісню «Попс» російського гурту «Гражданская оборона». Цей бойовий марш проти диктатури попсової культури, здається, звучить в унісон творчому кредо «Воплів».

ЗА ГОРИЗОНТОМ

Позбувся зубів, але не втратив голос

Відомій британській групі «Оазис» довелося відкласти концерт у німецькому місті Мюнхені через бійку, в яку встряли кілька її членів, у тому числі й вокаліст Лаям Галлахер. Унаслідок цього інциденту з місцевими підлітками Лаям втратив кілька зубів і дістав ушкодження обличчя.

А в нас її немає

Немає політичної публічної карикатури. Такого висновку дійшли представники Всесвітньої асоціації захисту прав карикатуристів. На прес-конференції в Києві вони заявили, що в наших ЗМІ діє політична цензура, яка не дозволяє друкувати гострі мальовані твори з критикою на адресу владних структур.

А от американська карикатуристка, лауреат Пулітцерівської премії 2001 року Енн Телнейс може дозволити собі малювати президента США в жіночому вбранні.

На знімку: директор Міжнародної організації захисту прав карикатуристів Роберт Рассел і американська карикатуристка Енн Телнейс.

Фото Олександра СИНИЦІ (УНІАН).

ЗНАЙ НАШИХ!

Патріотична лірика банкіра

Банкір і заслужений діяч мистецтв України Володимир Матвієнко цього тижня виступив перед московською публікою як поет-пісняр.

Його творчий вечір відбувся в Культурному центрі України на Арбаті. Сам автор характеризує свої пісні як лірико-патріотичні. У програмі «Козацька доля» їх виконали ансамбль пісні і танцю МВС України, танцювальний клуб спортивного танцю «Шанс» і провідні виконавці народної і естрадної пісні України.

За словами посла нашої держави в Росії Миколи Білоблоцького, цей творчий вечір — один із заходів, яким завершується Рік України в РФ.

КЛІП

Ассоль на тлі донецьких степів

Цього тижня в Києві юне співуче обдаровання з Донецька на ім'я Ассоль презентувала свій перший кліп. Цей відеоряд (режисер Олександр Сірий, оператор Михайло Мукасей) знятий у історичних мальовничих місцях України й ілюструє патріотичну пісню львівського композитора Богдана Дашака «Вкраїно моя».

Декораціями кліпу слугували донецькі степи, древні вулиці Львова й знаменитий італійський дворик, де у XVI столітті був підписаний «Вічний мир між Росією й Польщею», львівська ратуша і Слов'янногірський монастир, скіфські кам'яні баби і пам'ятник Володимирові Хрестителю...

Вічна «Кобза» та її друзі

КОНЦЕРТИ

«Кобза» — з дитинства знайомий вокально-інструментальний ансамбль. Як тоді казали: ВІА. Гурт епохи «Піснярів» та «Смерічки». Цими днями назва 31-річного музичного колективу несподівано часто тішить слух столичних меломанів.

15 грудня в палаці «Україна» ансамбль, добре відомий у колишньому СРСР та по всьому світу, збере шанувальників одночасно традиційної й сучасної естрадної пісні. А таких, повірте, чимало. Хочете автентику чи то новітні обробки музики різних народів, авангардове тлумачення естрадного хіта або зовсім свіжу пісню в супроводі старовинних інструментів? Будь ласка.

Подарунків від «Кобзи» вистачатиме. Тим паче що концерт називатиметься «Кобза» збирає друзів». Отже, на бенефіс до сучасних «кобзарів» прийдуть Ніна Матвієнко, Микола Мозговий, Олександр Пономарьов, гурти «Танок на майдані Конго» та «Гайдамаки», а також циганський театр «Романс». Це не буде строката суміш. Навпаки, як у вінегреті від хорошої господині, всі компоненти співіснуватимуть у смачній сценічній страві у злагоді.

Готують її студія звукозапису «Династія» та Київське міське управління культури. А нам залишається лише прийти в Національний палац «Україна» та відкрити серця справжній українській пісні. Яка, до слова, не старіє.

Ольга КРАСОВСЬКА.

На знімку: «Кобза».

Голос України
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО,**
Анатолій **ГОРЛОВ,**
Сергій **ДЕМСЬКИЙ.**
Віталій **ЖЕЖЕРА,**
Іван **ІЛЛЯШ,**
Світлана **ПИСАРЕНКО,**
Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

**Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.**

Ціна договірна

**Комбінат друку видавництва «Преса України».
03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311232.** **1 2 3 4 5 6 7 8 9 0**

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos